

PRITARTA
Kauno miesto savivaldybės tarybos
2013 m. d.
sprendimu Nr.

**KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2012 METŲ ATASKAITA**

TURINYS

I. SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA.....	3
II. TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALYBĖS VYKDYTAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS.....	3
III. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TUREJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	4
IV. BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ.....	4
V. VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS.....	16
VI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS.....	31
VII. BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ.....	31
VIII. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮGYVENDINIMAS.....	32
IX. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS FINANSAVIMAS.....	35
X. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	36
XI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PRIEMONIŲ VYKDYMAS.....	36

I. VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Ataskaita parengta įgyvendinant Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 5 dalį, kurioje nurodoma, kad savivaldybės kasmet Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir pagal patvirtintą ataskaitos formą Sveikatos apsaugos ministerijai teikia ataskaitą apie savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą.

Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, vadovaudamasis Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtintuose nuostatuose apibrėžtomis visuomenės sveikatos priežiūros funkcijomis, vykde Kauno miesto savivaldybės bendruomenėje visuomenės sveikatos stiprinimo, visuomenės sveikatos propagavimo, užkrečiamųjų ligų profilaktikos, neinfekcinių ligų ir traumų profilaktikos ir kontrolės veiklą.

Pateikiama informacija apie praėjusiais metais Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro vykdytą vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros veiklą, mokinių skaičius savivaldybėje, mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skaičius. Aptariamos vykdytos valstybinės visuomenės sveikatos programos Kauno miesto savivaldybėje ir pateikiami jų rezultatai.

Pateikiama Kauno miesto visuomenės sveikatos priežiūros veiklos prioritetinės kryptys, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktus, Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimus visuomenės sveikatos priežiūros klausimais, atsižvelgiant į Kauno miesto savivaldybės aktualiausias visuomenės sveikatos problemas.

Ataskaitai parengti panaudoti Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Higienos instituto Sveikatos informacijos centro, Kauno visuomenės sveikatos centro ir Kauno teritorinės ligonių kasos duomenys.

II. TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALDYBĖS VYKDYTAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2012 m. priimtų teisės aktų ir jų pakeitimų sąrašas:

1. Kauno miesto savivaldybės mero 2012 m. liepos 23 d. potvarkis Nr. M-177 „Dėl darbo grupės Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos strategijai parengti ir jos darbo reglamento patvirtinimo“;

2. Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 8 d. įsakymas Nr. A-2968 „Dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. A-3264 „Dėl Kauno miesto savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centro sudėties, operacijų centro grupių ir Kauno miesto savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centro darbo organizavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo“;

3. Kauno miesto savivaldybės mero 2012 m. gegužės 22 d. potvarkis Nr. M-126 „Dėl darbo grupės žalingų įpročių prevencijos klausimams nagrinėti ir jos darbo reglamento patvirtinimo“;

4. Kauno miesto Tarybos 2011 m. kovo 17 d. sprendimu Nr. T – 156 patvirtinta „Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos stebėsenos 2011 – 2014 metų programa.

III. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Išoriniai veiksniai	Poveikis visuomenės sveikatos priežiūros veiklai	
Nėra aiškus ir pakankamas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų (biurų veiklos) finansavimas, nes visuomenės sveikatos priežiūra priskirta savarankiškai savivaldybės funkcijai: 1. Nėra aiškaus finansavimo planavimo ir koordinavimo modelio. 2. Nepakankamas finansavimas iš valstybės biudžeto ir ribotos savivaldybės finansinės galimybės. 3. Neparengta visuomenės sveikatos priežiūros paslaugoms savivaldybėse teikti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodika. 4. Itin vėlyvas Biuro veiklos finansavimas iš valstybės biudžeto (Sveikatinimo veiklos sutartis 2012, Nr. 201-2-822).	Neigiamas	
Nepakankamai reglamentuota visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokyklose, sveikatos ugdymo veikla (nėra numatytų kontaktinių valandų, kurių metu visų amžiaus grupių mokiniai sistemingai gautų svarbiausias žinias sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos klausimais).	Neigiamas	
Yra patvirtinta daug valstybinių programų, kurias turi įgyvendinti savivaldybės, tačiau šioms veikloms vykdyti neskiriamas tikslinis finansavimas.	Neigiamas	
Kaune sukurta viena stipriausių Visuomenės sveikatos specialistų rengimo bazių.	Teigiamas	
Vidiniai veiksniai	Poveikis visuomenės sveikatos priežiūros veiklai	
Nepakankami žmogiškieji ištekliai: dėl nepakankamo finansavimo 2012 m. Biure buvo užimti 4 Visuomenės sveikatos specialistų etatai (Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu 2008 m. gegužės 21 d. įsakymu A-1851 patvirtinti 23 etatai) vykdyti sveikatinimo veiklai 311148 gyventojų. Negalime įdiegti platesnio spektro visuomenės sveikatos paslaugų miesto gyventojams.	Neigiamas	
Savivaldybės institucijų vadovų ir specialistų nepakankama samprata apie visuomenės sveikatą.	Iš dalies neigiamas	
Nenustatytas gyventojų poreikis visuomenės sveikatos priežiūros paslaugoms gauti.	Iš dalies neigiamas	

IV. BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

Gyventojų skaičius. Gyventojų skaičius Lietuvoje taip pat Kaune ir kituose didžiuosiuose miestuose tendencingai mažėja (1 lentelė). Pagal statistikos departamento pateiktus duomenis 2012 m. pradžioje Kaune gyveno 311148 gyventojai, tai 6171 gyventojų mažiau nei 2011 m. pradžioje. Taip pat pastebima, jog Kaune lyginant su kitais didžiausiais Lietuvos miestais (Vilniumi ir Klaipėda), 4 metų laikotarpyje gyventojų sumažėjo daugiausiai. Gyventojų skaičiaus mažėjimą lėmė neigiama neto migracija bei neigiama natūrali gyventojų kaita.

Vertinant vyrų ir moterų demografinę situaciją tiek Kaune, tiek kituose didžiuose miestuose bei visoje Lietuvoje moterų yra didesnė dalis nei vyrų. 2012 metais moterys Kauno mieste sudarė 55,85 proc., o vyrai 44,5 proc. Labai panašiai proporcijos pasiskirstė didžiuose miestuose ir Lietuvoje, kur atitinkamai moterys sudarė 55,21 proc.- Vilniuje, 54,62 proc.- Klaipėdoje, 53,93 – Lietuvoje, o vyrai 44,79 proc. – Vilniuje, 45,38 proc. – Klaipėdoje, 46,07 proc. – Lietuvoje.

1 lentelė. Gyventojų skaičius metų pradžioje

Vietovė	Metai					Pokytis
	2008	2009	2010	2011	2012	
Kauno m. sav.	↑ 355586	↑ 352279	↑ 348624	↓ 317319	↓ 311148	44438
Vilniaus m. sav.	↑ 555733	↑ 558165	↑ 560192	↓ 536127	↓ 534056	21677
Klaipėdos m. sav.	↑ 184657	↑ 183433	↑ 182752	↓ 162898	↓ 160361	24296
Lietuvos Respublika	↑ 3366357	↑ 3349872	↑ 3329039	↓ 3052588	↓ 3007758	358599

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Gyventojų senėjimas. Gyventojų senėjimas - sudėtingas reiškinys, sukeliantis įvairių socialinių ir ekonominių pasekmių. Pagrindinės priežastys lemiančios gyventojų senėjimą yra gimstamumo mažėjimas, migracija bei vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas. Lietuvoje ir toliau fiksuojama ilgalaikė gyventojų senėjimo tendencija: mažėja vaikų iki 14 metų ir didėja pagyvenusių (60 metų ir vyresnių) žmonių dalis. Šalyje didėjant vyresnio amžiaus žmonių skaičiui didėja ir jų išlaidos sveikatos apsaugai bei kitoms sritims. 2012 metų pradžioje Kauno mieste pensinio amžiaus gyventojai sudarė 23,6 proc. per ketverių metų laikotarpį šis skaičius išaugo beveik 4 proc. (2008 m. 19,8 proc. pensinio amžiaus gyventojų) (2 lentelė).

2 lentelė. Gyventojai pagal sustambintas amžiaus grupes Kauno mieste proc.

Amžiaus grupės	Metai				
	2008	2009	2010	2011	2012
Gyventojai (0-15 metų amžiaus)	↑ 15,7	⇒ 15,4	↓ 15,3	↓ 15,2	↓ 15,2
Darbingo amžiaus gyventojai	↑ 64,5	↑ 64,9	↑ 64,7	↓ 61,7	↓ 61,1
Pensinio amžiaus gyventojai	↓ 19,8	↓ 19,7	↓ 20	↑ 23,1	↑ 23,7

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

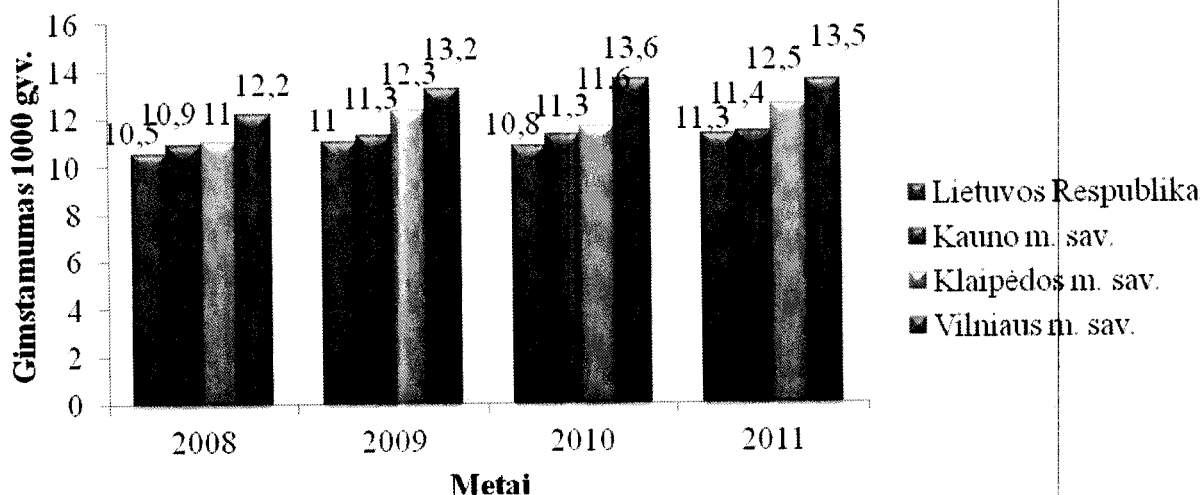
Vienas iš pagrindinių veiksnių lemiantis gyventojų senėjimą yra **vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas**. Tiek Lietuvoje, tiek Kauno bei kitų didžiųjų miestų apskrityse vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė ilgėja (3 lentelė). Kauno apskrityje pastarųjų ketverių metų laikotarpyje vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė pailgėjo beveik dvejais metais. Pastebimi ženklūs skirtumai tarp vyrų ir moterų. 2011 metais moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo beveik 11 metų ilgesnė.

3 lentelė. Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė

Lytis	Vietovė	Metai				Pokytis
		2008	2009	2010	2011	
Vyrai ir moterys	Lietuvos Respublika	71,94	73,1	73,45	73,65	1,71
	Kauno apskritis	72,89	73,96	74,33	74,57	1,68
	Klaipėdos apskritis	72,85	73,68	74,13	73,92	1,07
	Vilniaus apskritis	71,9	73,22	73,79	74,24	2,34
Vyrai	Lietuvos Respublika	66,3	67,51	67,98	68,05	1,75
	Kauno apskritis	67,17	68,61	68,72	68,91	1,74
	Klaipėdos apskritis	67,28	68,25	68,74	68,65	1,37
	Vilniaus apskritis	66,26	67,38	68,32	68,64	2,38
Moterys	Lietuvos Respublika	77,57	78,56	78,78	79,14	1,57
	Kauno apskritis	78,31	78,82	79,48	79,80	1,49
	Klaipėdos apskritis	78,4	78,92	79,38	79,23	0,83
	Vilniaus apskritis	77,24	78,69	78,81	79,37	2,13

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Gimstamumas. Dar vienas svarbus rodiklis atspindintis demografinę situaciją yra gimstamumas. 2011 metais gimstamumas 1000 gyventojų Lietuvoje buvo 11,3 atvejų (0,8 atvejais daugiau nei 2008 metais), Kauno mieste taip pat pastebima gimstamumo augimo tendencija. Per pastaruosius ketverius metus gimstamumas tenkantis 1000 gyventojų Kaune nuo 10,9 padidėjo iki 11,4. (1 pav.)

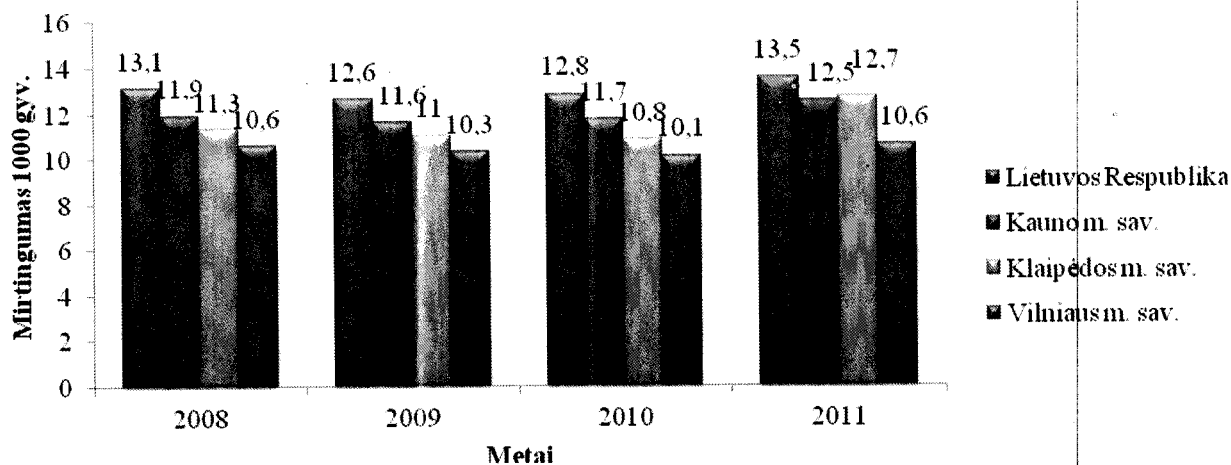

1 pav. Gimstamumas 1000 gyv. Kauno mieste, Lietuvoje ir kituose didžiuose miestuose

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Mirtingumas. Vertinant gyventojų mirtingumo rodiklį pastebima, kad Kauno mieste situacija yra geresnė nei bendra šalies situacija. Nuo 2008 metų iki 2010 m. mirtingumo rodiklis Kauno mieste buvo labai panašus, tačiau 2011 metais šis rodiklis šiek tiek padidėjo iki 12,5 atv./1000gyv.

Lietuvoje mirtingumo rodiklis 2011 metais taip pat pasiekė didžiausią skaičių ketverių metų laikotarpyje (13,5 atv./1000 gyv.).(2 pav.)

2 pav. Mirtingumas 1000 gyv. Kauno mieste, Lietuvoje ir kituose didžiuose miestuose

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

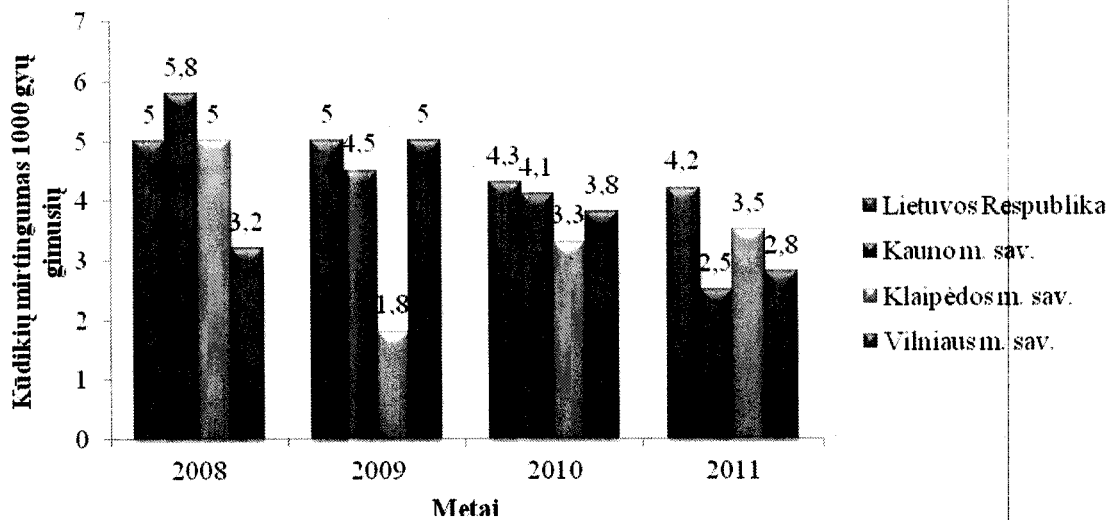
Natūrali gyventojų kaita. Rodiklis geriausiai atspindintis gyventojų sudėties pakitimus. 2011 metais Kauno mieste natūralus gyventojų prieaugis buvo mažiausias per ketverius metus -1,1/ 1000 gyv. (4 lentelė). Jau daugelį metų tiek Kaune, tiek visoje šalyje šis rodiklis yra neigiamas, tai reiškia jog mirusiųjų yra daugiau nei gimusiųjų.

4 lentelė. Natūrali gyventojų kaita 1000 gyv. Kauno mieste, Lietuvoje ir kituose didžiuosiuose miestuose

Vietovė	2008	2009	2010	2011
Lietuvos Respublika	-2,6	-1,6	-2	-2,2
Kauno m. sav.	-1	-0,3	-0,4	-1,1
Klaipėdos m. sav.	-0,3	1,3	0,8	-0,2
Vilniaus m. sav.	1,6	2,9	3,5	2,9

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Kūdikių mirtingumas. Labai svarbus rodiklis atspindintis sveikatos priežiūros paslaugų kokybę yra kūdikių mirtingumas iki vienerių metų. Kūdikių mirtingumo rodiklis sąlyginai pagal lygį yra skiriamas į labai mažą – iki 10, mažą – 10-14, vidutinį – 15-24, didelį – 25-49 ir labai didelį – 50 ir daugiau mirusiųjų 1000-iui gyvų gimusių. Taigi kaip matyti 3 paveiksle Lietuva, Kauno miestas, bei kiti didieji Lietuvos miestai patenka labai mažą kūdikių mirtingumo sritį. 2011 metais Kauno mieste kūdikių mirtingumas buvo pats mažiausias, lyginant su Lietuva, bei kitais didžiausiais miestais (Vilniumi ir Klaipėda). Taip pat pastebima tendencija, jog kūdikių mirtingumas mažėja kiekvienais metais tiek Kaune, tiek visoje Lietuvoje bei didžiuose miestuose.

3 pav. Kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusių Kauno mieste, Lietuvoje ir kituose didžiuose miestuose

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Santuokos ir ištuokos. Per pastaruosius penkiolika metų gerokai sumažėjo santuokų, tuokiamasi vyresnio amžiaus, vis daugiau porų gyvena santuokos neregistravusios, be to pastebimas ir ištuokų skaičiaus didėjimas. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktais duomenimis Kaune įregistruotų santuokų skaičius nuo 2008 metų iki 2011 nuolat mažėjo. 2012 metais Kaune įregistruotų santuokų buvo 1993, ištuokų – 1016 (5 lentelė). Galima daryti prielaidą, kad apie 50 proc. susituokusių šeimų išsiskiria.

5 lentelė. Santuokos ir ištuokos Kauno mieste

Metai	Santuokų	Ištuokų	1000 gyventojų	
			Santuokų	Ištuokų
2008	2635	1119	7,4	3,2
2009	2188	964	6,2	2,8
2010	1983	1026	5,8	3
2011	1949	1052	5,8	3,2
2012	1993	1016		

Šaltinis: Statistikos departamentas prie LR

Sergamumas

Analizuojant bendrąją sergamumo situaciją Kauno mieste, pastebima, kad sergamumas 2011 metais lyginat su 2010 yra šiek tiek padidėjęs. 2011 metais tarp suaugusiųjų (nuo 18 metų) iš viso užregistruota 599379 susirgimų, o tarp vaikų (0-17 metų) 166735 susisirgimų, atitinkamai 2010 m. 575934 –tarp suaugusiųjų, 164735-tarp vaikų. Bendrojo sergamumo rodikliai Kauno mieste yra didesni, nei Lietuvos, tiek tarp suaugusiųjų, tiek tarp vaikų (6 lentelė).

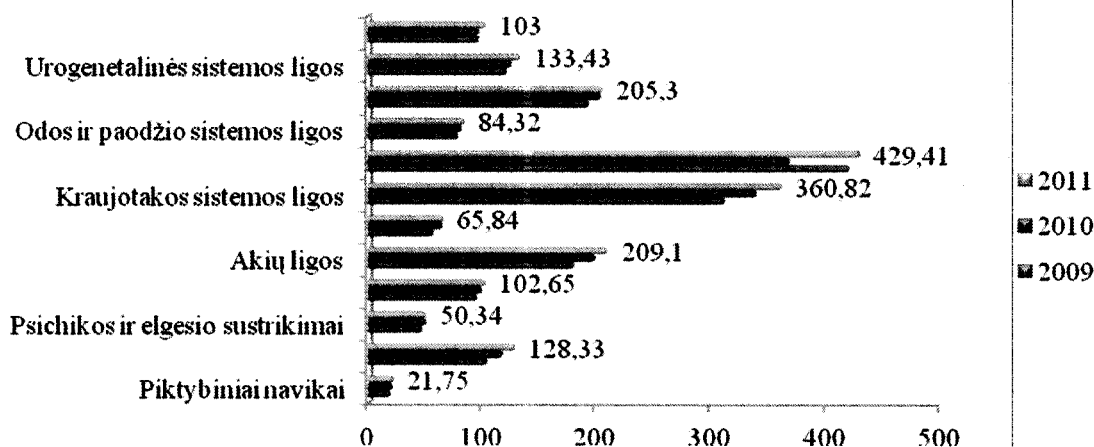

6 lentelė. Suaugusiųjų ir vaikų bendrojo sergamumo duomenys Kauno mieste, viso Lietuvoje 2011 m.

Vietovės pavadinimas	Suaugusieji nuo 18 m.		Vaikai (0-17 m.)	
	Iš viso užregistruota atvejų	1000 suaugusiųjų	Iš viso užregistruota atvejų	1000 vaikų
Viso Lietuvoje	5193317	1982.8	1559680	2586.7
Kaunas	599379	2180.3	166735	2829.9

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

2011 metais Kauno mieste daugiausiai buvo užregistruota susirgimų kvėpavimo sistemos ligomis, antroje vietoje kraujotakos sistemos ligos, trečioje akių ligos. (4 pav.). Situacija išlieka nepakitusi pastaruosius 3 metus, nes būtent šių susirgimų iš viso užregistruojama daugiausiai. Taip pat pastebima, jog kiekvienais metais fiksuojamas nežymus užregistruojamų ligų didėjimas.

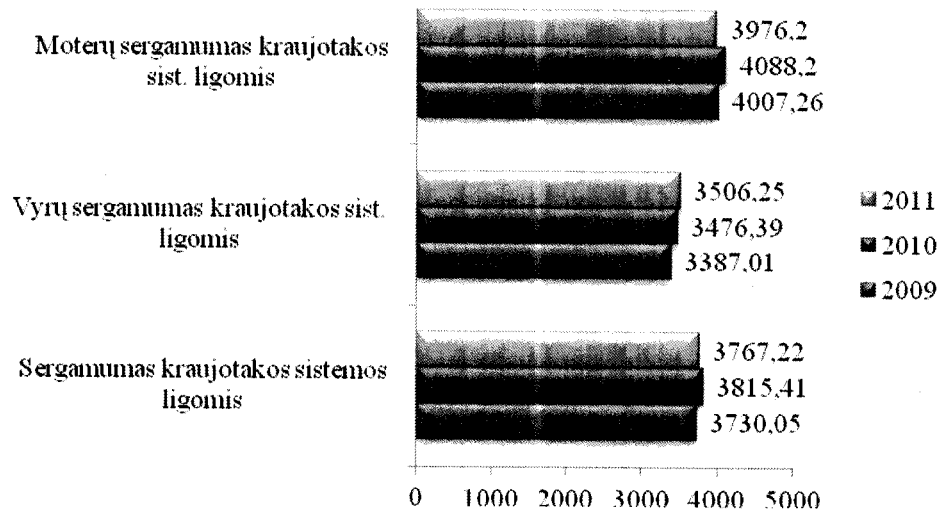
4 pav. Iš viso užregistruota susirgimų Kauno mieste 2009-2011 m. 1000 gyv.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Lėtinės neinfekcinės ligos

Neužkrečiamosios ligos (širdies-kraujagyslių ligos, psichikos sutrikimai, onkologiniai susirgimai ir t.t.) yra dažniausia mirtingumo ir sergamumo priežastis. Žmonės suserga neužkrečiamosiomis ligomis dėl genetinių, biologinių, elgesio ir aplinkos veiksnių. Žmogaus elgesio ir aplinkos veiksnių neigiamo poveikio sveikatai sumažinimas ir kontrolė išlieka svarbiausia veikla, padedanti mažinti sergamumą neužkrečiamosiomis ligomis ir veikia jų vystymąsi. Tokie rizikos veiksniai, kaip rūkymas, alkoholio vartojimas, nutukimas, netinkama mityba, mažas fizinis aktyvumas ir stresinės situacijos, epidemiologiškai siejami su tam tikromis ligomis.

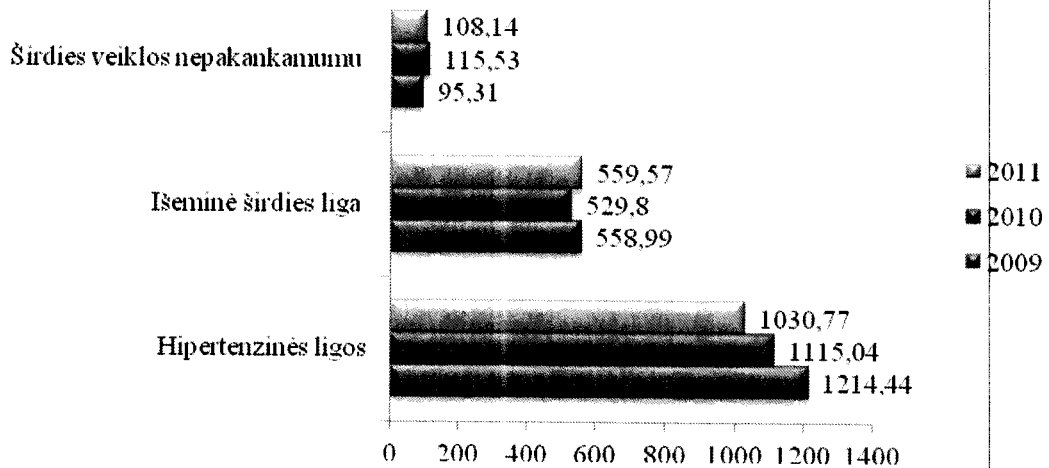
Kraujotakos sistemos ligos. Vienos iš labiausiai paplitusių ligų bendroje ligų struktūroje yra kraujotakos sistemos ligos. Kauno mieste sergamumas kraujotakos ligomis 2011 siekė 3767,22 atv./100000 gyv. Galime pastebėti, jog sergamumas kraujotakos sistemos ligomis lyginant su 2010 metais nežymiai sumažėjo, nors rodiklis išlieka labai aukštas. LSIC duomenimis 2011 m. moterų sergamumas kraujotakos sistemos ligomis buvo didesnis, nei vyrų (5 pav.).

5 pav. Kauno miesto gyventojų sergamumas kraujotakos sistemos ligomis 2009-2011 m. 100000 gyv.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

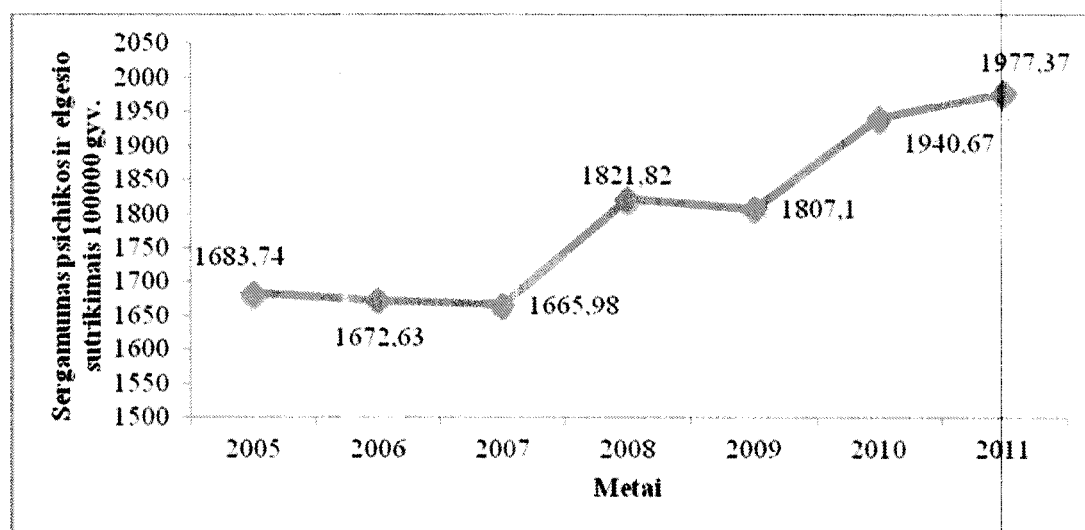
Iš kraujotakos sistemos ligų pirmąją vietą užima hipertenzinės ligos. Pastebima, kad sergamumas hipertenzinėmis ligomis mažėja (6 pav.). Trejų metų laikotarpyje, 2011 m. šis rodiklis buvo mažiausias. Antroje kraujotakos sistemos ligų struktūroje yra išeminė širdies liga. Per trejus metus nuo 2009 metų, šis rodiklis yra panašus, sergamumas išemine širdies liga nekinta. Širdies veikos nepakankamumas užima trečią vietą kraujotakos sistemos ligų sergamumo struktūroje.

6 pav. Kauno miesto gyventojų sergamumas kraujotakos sistemos ligomis 2009-2011 m. 100000 gyv.

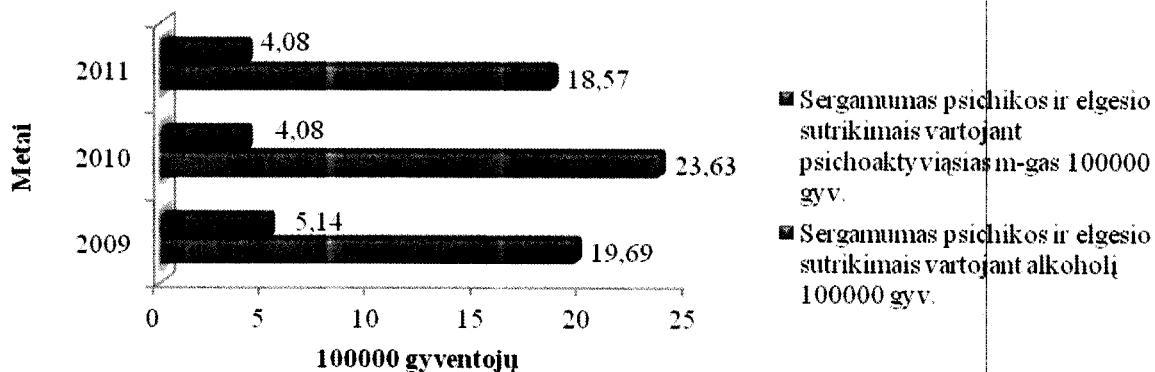
Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Psichikos sutrikimai. Psichikos sveikata yra labai svarbi šiuolaikinėje visuomenėje. Vis dar paplitęs neigiamas požiūris į sergančius psichikos sveikatos sutrikimais, todėl tokie žmonės kenčia tyliai ir yra vieniši. Psichikos liga paveikia mūsų mąstymą, elgesį, bei reakciją į tam tikrus dalykus. Kaip matyti (7 pav.) sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais Kauno mieste kiekvienais metais nuolat didėja. Nuo 2005 metų sergamumas padidėjo 293,63 atv./100000 gyv ir 2011 m. šis rodiklis buvo didžiausias per analizuojamų metų laikotarpį.

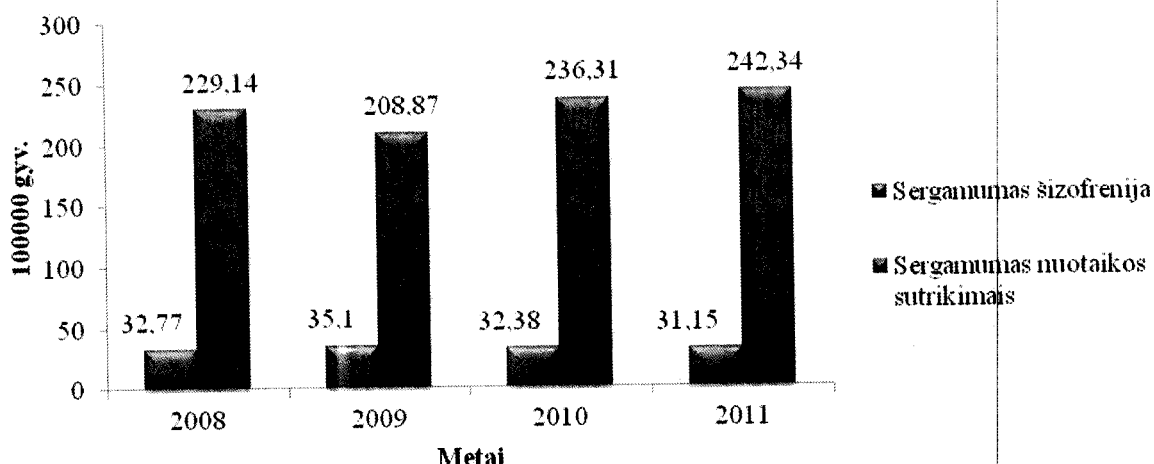
7 pav. Sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais Kauno mieste 2005-2011m. 100000 gyv.
Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Vienas reikšmingų veiksnių įtakojantis psichikos sveikatą yra psichiką veikiančių medžiagų vartojimas (alkoholis ir kitos narkotinės medžiagos). Kaip matyti grafike, problema yra opi, ypač vartojant alkoholį: iš 100000 gyventojų sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais 2011 metais buvo 18,57 atv. (8pav.).

8 pav. sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimais vartojant alkoholį ir psichoaktyviasias medžiagas Kauno mieste 2009-2011 m. 100000 gyv.
Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

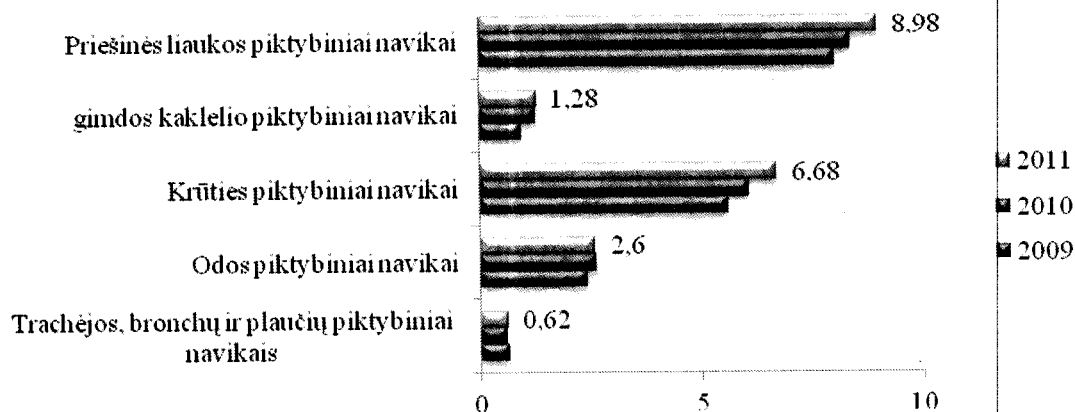
Pasaulio Bankas ir PSO apskaičiavo, kad trys didieji psichiniai sutrikimai - depresija, bipolinis sutrikimas ir šizofrenija sudaro 9,5 proc. bendrosios ligų ir negalios naštos. Kauno mieste iš psichikos sveikatos sutrikimų išsiskiria sergamumas nuotaikos sutrikimais ir šizofrenija. Nuotaikos sutrikimai – tai psichikos sutrikimai, kuriems būdingos kraštutinės emocijos. Svarbiausias nuotaikos sutrikimų bruožas yra pasikeitusi nuotaika, dažniausiai tai būna depresija arba bipolinis sutrikimas, kuriam būdinga depresijos ir manijos būsenų kaita. Nuolatinis stresas, pasikeitusios technologijos, spartus gyvenimo būdas ir kitos priežastys lemia nuolat didėjantį sergamumą nuotaikos sutrikimais, 2011 metais šis rodiklis siekė 242,34 atv./100000 gyv. (9 pav.).

9 pav. Sergamumas šizofrenija ir nuotaikos sutrikimais 2008-2011m. Kauno mieste
100000 gyv.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Piktybiniai navikai. Piktybinių navikų daugėja visose pasaulio šalyse, o ankstyva diagnostika dažniausiai priklauso nuo pirminės grandies medikų – apylinkės terapeutų bei šeimos gydytojų, į kuriuos ligonis pirmiausia ir kreipiasi. Daug priklauso nuo paties ligonio žinių, požiūrio į savo sveikatą. Vadovaujantis PSO rekomendacijomis, tikėtina, kad vėžio galima išvengti, jei laiku diagnozuojama ir pradedama gydyti. 2011 metais Kauno mieste daugiausiai buvo užregistruojama susirgimų priešinės liaukos, bei krūties piktybiniais navikais. Pastebima, kad kiekvienais metais užregistruojam vis daugiau susirgimų piktybiniais navikais (10 pav.).

10 pav. Iš viso užregistruota susirgimų piktybiniais navikais pagal lokalizaciją Kauno mieste
2009-2011 m. 1000 gyv.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

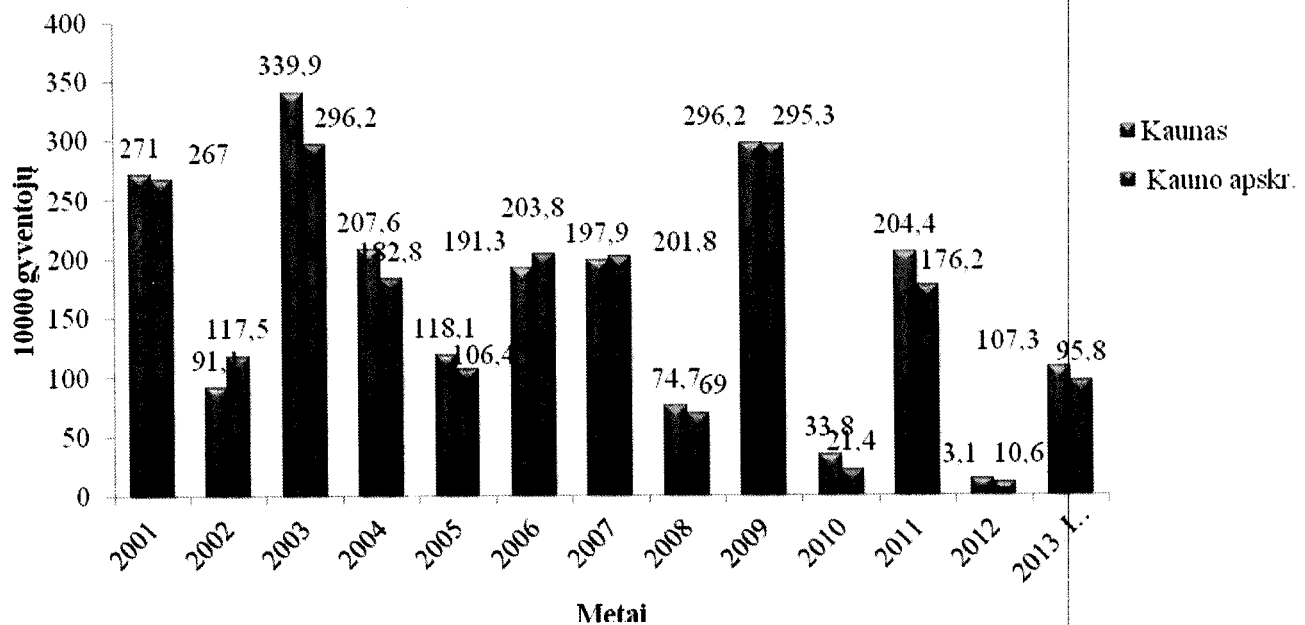
Užkrečiamosios (infekcinės) ligos

Infekcinės ligos – tai užkrečiamos ligos, kuriomis susergama jų sukėlėjams (bakterijoms, virusams, grybeliams, pirmuonims) patekus į organizmą ir jame toliau dauginantis. Užsikrečiama tiesiogiai nuo kitų organizmų (sergančių arba ligos nešiotų), kartais - nuo užkrėstų daiktų arba išskyrų.

Užkrečiamos ligos, tokios kaip tuberkuliozė, gripas, erkinis encefalitas ir panašiai sukelia tam tikrus negalavimus ir sukelia žmogaus sveikatos būklės pakitimus, todėl būtina vertinti šių ligų plitimo tendencijas bei imtis reikiamų priemonių situacijai gerinti.

Gripas. Viena dažniausiai užregistruojamų infekcinių ligų – gripas. Tai sezoninis virusinis kvėpavimo takų susirgimas, dažniausiai pasireiškiantis rudenį ir pavasarį, kai dėl aplinkos poveikio bei vitaminų stokos nusilpsta žmogaus organizmas. Gripas – tai susirgimas, kuris paskatina lėtinių ligų paūmėjimą bei sukelia įvairias komplikacijas, todėl ypač svarbu imtis profilaktinių priemonių siekiant išvengti šio susirgimo.

Sergamumas gripu tiek visoje Kauno apskrities teritorijoje, tiek Kauno mieste išlieka labai permainingas. Vienais metais gripo atvejų padaugėja, kitais metais – sumažėja. 2012 m. gripo atvejų skaičius tenkantis 10000 gyventojų buvo 13,1 atvejų, tačiau 2013 metais I (ketvirtis), šis rodiklis išaugo iki 107,3 atvejų 10000 gyventojų. (11 pav.).

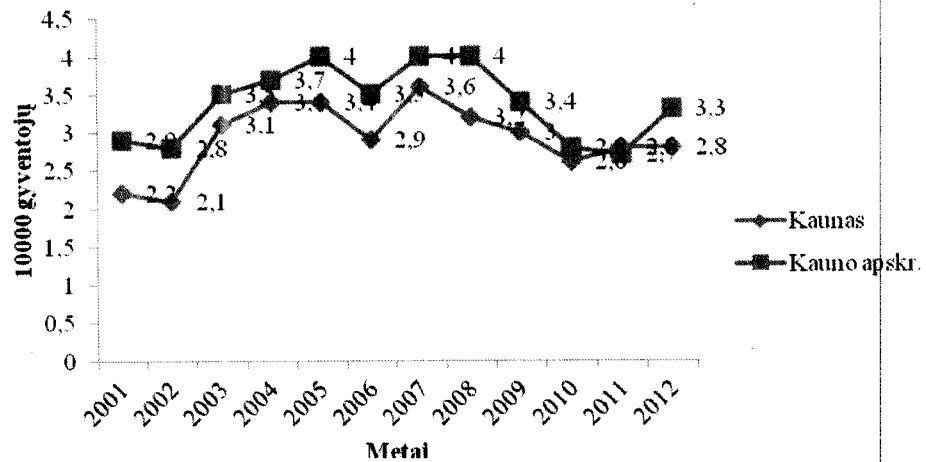

11 pav. Sergamumas gripu Kauno mieste ir Kauno apskrityje 10000 gyv.

Šaltinis: Kauno visuomenės sveikatos centras

Tuberkuliozė. Manoma, kad tuberkuliozė sukeliančia tuberkuliozės mikobakterija yra užsikrėtę apie trečdalis pasaulio gyventojų, tačiau tik maža dalis iš jų suseraga tuberkulioze. Vis dėlto šia liga kasmet pasaulyje suseraga apie 8 milijonai žmonių. Kasmet pasaulis praranda 3 milijonus gyventojų, kurie miršta nuo šios infekcinės ligos.

Tuberkuliozės situacija Kauno mieste nuo 2007 iki 2010 metų gerėjo, 2011 metais sergamumas buvo šiek tiek išaugęs iki 93 tuberkuliozės atvejų, tačiau 2012 metais sergamumas tuberkulioze sumažėjo iki 90 atvejų (12 pav.). Tiek Kauno miesto, tiek Kauno apskrities rodikliai yra labai panašūs.

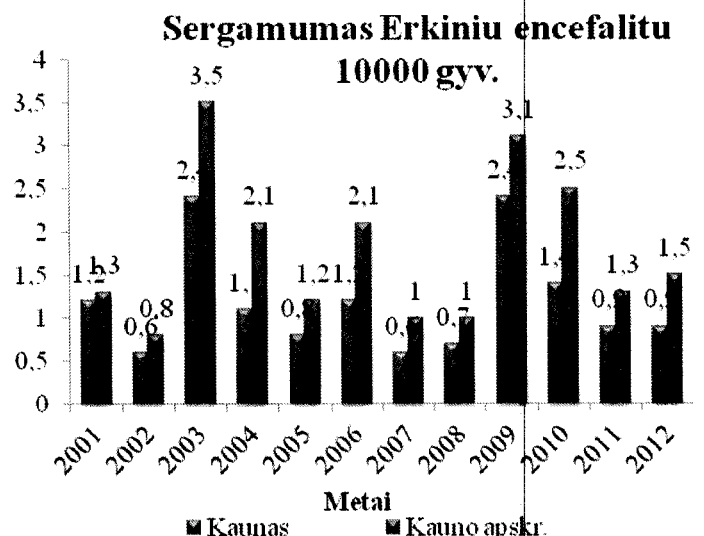
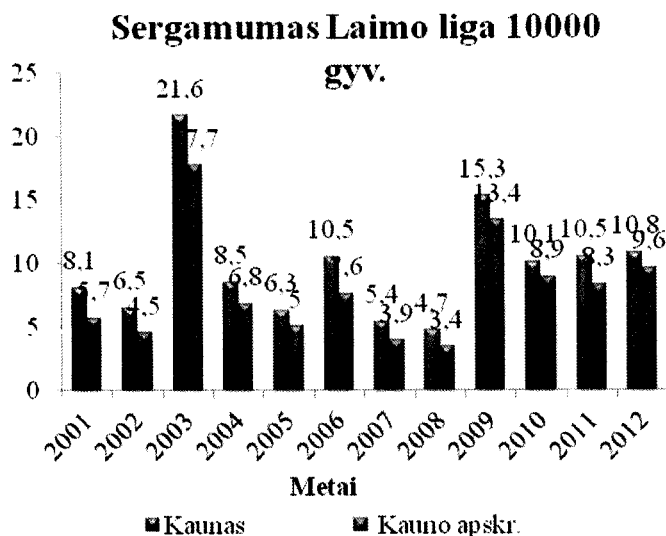

12 pav. Sergamumas tuberkuloze Kauno mieste ir Kauno apskrityje 10000 gyv.

Šaltinis: Kauno visuomenės sveikatos centras

Infekcinėmis ligomis žmonės gali susirgti ne vien kontaktuodami su sergančiais žmonėmis, tačiau taip pat ir kitais būdais. Pastaruoju metu vis daugėja infekcinių susirgimų atvejų, kuriuos sukelia gamtoje tykančios erkės. Erkės - voragyvių šeimos atstovės, kurių įkandimas gali sukelti rimtus žmogaus sveikatos būklės pakitimus. Plačiai žinomos erkių platinamos ligos yra Laimo liga ir erkinis encefalitas. **Laimo liga** (boreliozė) – tai infekcinė liga, kurią sukelia bakterijos, randamos erkių virškinimo trakte. Siurbdama kraują iš žaizdos erkė suleidžia skysčio, kuriame yra Laimo ligos sukėlėjų. **Erkinis encefalitas** yra sunki virusinė liga, kurią sukelia erkinio encefalito virusas. Ši klatinga liga pažeidžia liginio galvos smegenis, jų dangalus bei periferinius nervus. Geriausia priemonė siekiant apsisaugoti nuo šios ligos yra skiepai.

Didžiausias Laimo ligos sergamumas Kauno mieste buvo fiksuojamas 2003 ir 2009 metais, kuomet 10000 gyventojų rodiklis siekė 21,6 atv. ir 15,3 atv. atitinkamai 2012 metais šia liga susirgusių kauniečių buvo 347, kurie sudarė 10,8 atv./10000 gyventojų (13 pav.). Užsikrėtusių erkinio encefalitu atvejų pasitaiko kur kas rečiau nei Laimo ligos. Pastebima, kad Kauno miesto gyventojų sergamumas nuo 2009 metų sparčiai mažėja. Jeigu 2009 metais buvo fiksuojama 2,4 atv./10000, tai 2012 metais sumažėjo iki 0,9 atv./10000.

13 pav. Sergamumas Laimo liga ir erkinio encefalitu 10000 gyv.

Šaltinis: Kauno visuomenės sveikatos centras

ŽIV - žmogaus imunodeficito virusas - tai virusų grupė, kuri perduodama apsiukeičiant kūno skysčiais. ŽIV tiesiogiai nenužudo; jis nužudo suardydamas savo šeiminko imuninę sistemą ir tuo pačiu sudaro sąlygas ligas sukeliantiems mikrobams paplsti organizme. Jis perduodamas per kontaktą su užsikrėtusio žmogaus krauju; per kontaktą su tam tikrais skysčiais, kuriuos išskiria žmogaus lyties organai (sėkla ir makšties sekretu); per placentą vaisiui; per motinos kraują gimdymo metu; maitinant krūtimi.

2012 metais Kauno mieste buvo fiksuojami 4 asmenys užsikrėtę ŽIV virusu, Kauno apskrityje – 4, kurie sudarė 0,07 atv./10000 gyventojų.

Mirtingumas pagal priežastis

Kaune kaip ir visoje Lietuvoje jau ilgą laiką pagrindine mirties priežastis išlieka **kraujotakos sistemos ligos** (7 lentelė). Mirtingumas nuo šių ligų turi augimo tendenciją, Kaune 2011 metais buvo užregistruoti 658,42 atvejai 100 tūkst. gyventuojų, tuo tarpu 2008 metais šis rodiklis buvo 598,7/100 tūkst. gyventojų. Kraujotakos sistemos ligos turi didžiausios neigiamos įtakos Lietuvos gyventojų vidutinei tikėtina gyvenimo trukmei. Dėl mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų vyrų tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė sutrumpėja apytiksliai 9 metais, moterų – 12 metų.

Antroje vietoje pagal mirties priežastis užima piktybiniai navikai. 2011 metais šis rodiklis siekė 254,92 atv./100000 gyv. ir buvo labai panašus, lyginant su visos šalies mastu.

Trečioje mirties priežasčių struktūroje išlieka išorinės miestines priežastys. Tiek Kauno mieste, tiek visoje Lietuvoje, pastebimos mažėjimo tendencijos. Ketverių metų laikotarpyje, šis rodiklis Kauno mieste buvo mažiausiai ir siekė 94,06 atv./100000.

7 lentelė. Mirtingumas pagal priežastis 100 tūkst. gyventojų

	2008	2009	2010	2011
Infekcinės ligos				
Kaunas	14,14	13,13	9,92	9,89
Lietuva	16,08	13,51	14,63	17,16
Piktybiniai navikai				
Kaunas	265,87	250,82	273,07	254,92
Lietuva	246,15	243,45	246,74	251,57
Kraujotakos sistemos ligos				
Kaunas	598,7	632,9	610,33	658,42
Lietuva	703,46	697,48	718,84	716,47
Kvėpavimo organų ligos				
Kaunas	33,34	31,67	25,67	29,06
Lietuva	50,15	46,74	38,94	38,58
Virškinimo organų ligos				
Kaunas	69,79	62,78	68,56	54,22
Lietuva	75,76	66,57	67,45	63,87
Išorinės priežastys				
Kaunas	114,71	95,02	99,48	94,06
Lietuva	142,49	124,81	123,07	115,45

Saltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenys

V. VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS

Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494, įgyvendinimas.

Svarbiausias programų tikslas - mažinti psichoaktyvių medžiagų pasiūlą, vartojimą ir piktnaudžiavimą narkotikais, alkoholiu, tabaku, jų daromą žalą žmonių sveikatai bei formuoti tinkamas nuostatas kuo jaunesniame amžiuje.

Vykdamt psichikos sveikatos stiprinimą ir sutrikimų profilaktiką 2012 metais buvo **suorganizuotas 31 renginys**, psichikos sveikatos stiprinimo ir sutrikimų profilaktikos tematika, **kuriuose dalyvavo 13321 asmuo**.

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	31
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	13321
3.	Parengtos metodinės priemonės	4
4.	Straipsniai	6
5.	Teiktos konsultacijos	20
6.	Duoti interviu	6
7.	Informaciniai pranešimai	6

Vykdamt psichikos sveikatos stiprinimą ir sutrikimų profilaktiką 2012 metais buvo **suorganizuotas 31 renginys**, psichikos sveikatos stiprinimo ir sutrikimų profilaktikos tematika, **kuriuose dalyvavo 13321 asmuo**.

Visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo ir sutrikimų profilaktikos tematika Kauno miesto savivaldybės teritorijoje suorganizuotos ir įgyvendintos **7 akcijos (12600 dalyvių) 1 šventinis renginys (100 dalyvių)**:

2012 m. vasario mėnesį Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 3 akcijas „Vasario 7-oji saugesnio interneto diena“ Kauno miesto moksleivių aplinkotyros centre, Kauno Sporto manieže ir Kauno miesto mokyklinėse ugdymo įstaigose. Akcijos tikslas - informuoti vaikus ir jaunimą ne tik apie interneto teigiamas puses, bet ir apie jame tykančius pavojus. Akcijos metu moksleiviams buvo pristatytas stendas „Vasario 7-oji saugesnio interneto diena“. Akcijose dalyvavo 5400 dalyvių.

2012 m. kovo – gegužės mėnesiais suorganizuota akcija „Mes kartu šeimoje“ Kauno miesto pradinėse, pagrindinėse, vidurinėse mokyklose tarptautinei šeimos dienos progai. Akcijos tikslas - atkreipti pradinių klasių moksleivių dėmesį į kokybišką laiką praleistą šeimoje ir jo poveikį sveikatai. Akcijoje dalyvavo apie 2000 asmenų.

2012 m. balandžio – gegužės mėnesiais suorganizuota akcija „Už gyvybę“ Kauno miesto mokyklose 6-9 klasių moksleiviams. Akcijos tikslas – paskatinti visuomenę daugiau dėmesio skirti žmogaus gyvybės prasmei ir vertei. Akcijos metu moksleiviams buvo demonstruojama Kauno arkivyskupijos Šeimos centro paruošta vaizdinė medžiaga „Vaikelio vystymasis“. Akcijoje dalyvavo 5000 moksleivių.

2012 gegužės mėnesį 15 dieną suorganizuotas renginys „Lai mūsų šeima būna pavyzdys kitiems...“. Šventiniame renginyje buvo pagerbtos šeimos, išgyvenusios bent 10 metų kartu

auginant neįgalius vaikus bei puoseleįant tradicines vertybes. Renginio tikslas – pagerbiant šeimas, atkreipti visuomenės dėmesį, jog būtent tradicinė šeima yra pamatinė institucija, kuri efektyviausiai moko vaikus tinkamo gyvenimo būdo, bendravimo, kultūros ir tradicinių vertybių. Renginys vyko Kauno miesto Rotušėje, renginyje dalyvavo 100 kauniečių.

2012 m. gegužės mėnesio 31 – birželio 8 dienomis suorganizuotos 2 akcijos „Tėvo vaidmuo“ lopšelyje-darželyje „Žiedelis“ ir Dainavos psichikos sveikatos centre. Akcijos tikslas - atkreipti visuomenės svarbą į tėvo vaidmenį šeimoje. Akcijose dalyvavo 200 dalyvių.

Suorganizuota 1 konferencija (93 dalyviai) ir 22 seminarus (528 dalyviai):

2012 m. sausio mėnesį 24 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą „Kita tiesa apie reklamą“ Lietuvos Sveikatos mokslų universiteto studentams. Seminare dalyvavo 12 asmenų.

2012 m. vasario mėnesį 7 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro psichologė pravedė seminarą – diskusiją „Grėsmės internete“ Kauno futbolo akademijoje. Seminaro tikslas- atkreipti įvairaus amžiaus moksleivių dėmesį į grėsmes internete ir išsiaiškinti įvairius pagalbos būdus. Seminaro metu moksleiviams buvo rodomas prevencinis filmas „Tinklas“. Seminare dalyvavo 30 asmenų.

2012 m. vasario mėnesį 14 dieną suorganizuotas seminaras „Aktyvus ir sveikas“, kurio tikslas - atkreipti vyresnių žmonių dėmesį į fizinio aktyvumo svarbą žmogaus psichinei ir fizinei gerovei. Seminare dalyvavo 16 asmenų.

2012 m. vasario mėnesį 22 dieną suorganizuotas seminaras „Naujos technologijos ir vaikų sveikata“ V. Kudirkos progimnazijoje. Seminaro tikslas - atkreipti į naujų technologijų grėsmes jaunimo psichinei sveikatai. Seminare dalyvavo 26 asmenų.

2012 m. kovo mėnesį 20 dieną ir balandžio 24 dieną suorganizuoti 2 seminarai „Naujos technologijos ir vaikų sveikata“ ikimokyklinio ugdymo įstaigų specialistams. Seminaro tikslas - atkreipti į naujų technologijų grėsmes vaikų psichinei sveikatai. Seminaruose dalyvavo 23 asmenų.

2012 m. balandžio mėnesį 26 dieną suorganizuotas seminaras „Psichikos sveikata ir sveikas senėjimas“ Trečiojo amžiaus universitete. Seminaro metu sveikatos biuro psichologė skaitė pranešimą „Psichikos sveikata ir sveikas senėjimas“. Seminare dalyvavo 58 asmenų.

2012 m. gegužės 5 dieną suorganizuotas seminaras „Naujos technologijos ir vaikų sveikata“ lopšelio - darželio „Žiedelis“ tėvams. Visuomenės sveikatos biuro psichologė supažindino tėvelius su naujų technologijų pasekmėmis ankstyvo amžiaus vaiko raidai bei įvairiais pagalbos būdais. Seminare dalyvavo 30 tėvelių.

2012 m. spalio 9 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, minėdamas Pasaulinę Psichikos sveikatos dieną, kartu su Lietuvos Kūno Kultūros Akademija, Kauno miesto savivaldybės didžiojoje salėje suorganizavo konferenciją „Mergaičių, moterų psichikos sveikata šiandien“. Konferencija buvo skirta visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, vaikų ugdymo įstaigų darbuotojams, asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, psichologams, socialiniams darbuotojams ir kitiems specialistams, dirbantiems psichikos sveikatos srityje. Konferencijos pagrindinis tikslas atkreipti specialistų dėmesį į dabartines merginų, moterų psichikos sveikatos problemas ir jų sprendimo būdus. Konferencijoje dalyvavo 93 žmonės.

2012 m. spalio 15 ir 17 dienomis Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, suorganizavo 2 seminarus „Valgymo sutrikimų psichologiniai aspektai“ visuomenės sveikatos priežiūros specialistams. Seminaro dalyviai buvo supažindinti su Valgymo sutrikimų paruošta darbo metodika „Metodinė medžiaga valgymo sutrikimai, kūno vaizdas ir savivertė“. Seminare dalyvavo 46 dalyviai.

2012 m. spalio 4 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą „VEIK programa – ugdymo įstaigose“ visuomenės sveikatos priežiūros

specialistėms. Specialistės buvo supažindintos su VEIK programos ypatumais ir prevencijos metodais mokykloje. Seminare dalyvavo 40 dalyvių.

2012 m. lapkričio 22 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro įsteigta Kauno šeimos akademija organizavo seminarą tėvams „Patyčios: vaikų vaidmenys ir reakcijos“ Šeimos santykių instituto patalpose. Seminaro tikslas - padėti tėvams atpažinti įvairias patyčių sukeltas vaikų reakcijas ir pagalbos metodus. Seminare dalyvavo 20 tėvelių.

2012 m. gruodžio 5 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su nevyriausybine organizacija „Insula“ suorganizavo seminarą „Psichikos sveikatos prevencija“ Kauno endokrinologijos klinikoje. Seminaro dalyviai buvo supažindinti su psichikos sveikatos svarba vyresniame amžiuje bei atsipalaidavimo pratimų nauda tiek psichinei, tiek fizinei sveikatai. Seminare dalyvavo 53 dalyviai.

2012 m. lapkričio 6 d., lapkričio 14 d., lapkričio 21 d., lapkričio 29 d., gruodžio 5 d., gruodžio 12 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro įsteigta Kauno šeimos akademija organizavo 6 seminarus tėvams „Kūdikio laukimo trilogija“ Šeimos santykių instituto patalpose. Seminaro tikslas - padėti šeimai pasiruošti kūdikio gimimui bei suteikti psichologinių praktinių žinių kaip kurti konstruktyvius tarpusavio santykius. Seminaruose dalyvavo 96 asmenys.

2012 m. lapkričio 12d. 8 val.55-9.40, lapkričio 12d. 11 val. 05-11.50 ir lapkričio 14 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro įsteigta Kauno šeimos akademija organizavo 3 seminarus tėvams „Pagarbūs santykiai-kas tai?“ Šeimos santykių instituto patalpose. Seminaro tikslas suteikti tėvams praktiškų psichologinių patarimų tarpusavio santykių kūrimui. Seminaruose dalyvavo 76 asmenys.

Parengti 6 straipsniai:

- „Saugesnis internetas“ (2012 02 07);
- „Elektroninė nemiga“–dažna paauglių problema“ (2012 04 24);
- „Šeimoje visada kartu“ (2012 05 14);
- „Ruošiamės į mokyklą kartu“ (2012 08 07);
- „Tėvams apie valgymo sutrikimus“ (2012 11 08);
- „Gricienė: šių dienų šeimai iškyla rimtas pavojus išlikti kaip vienetai“ (2012 12 05).

Parengti 6 informaciniai pranešimai interneto svetainėi:

- „Balandžio 29-oji – Tarptautinė gyvybės diena“ (2012 04 27);
- „Rotušėje pagerbtos šeimos, auginančios savo ir be globos likusius vaikus“ (2012 05 16);
- „Jūs ne vieni!“ (2012 09 14);
- Konferencija „Mergaičių, moterų psichikos sveikata šiandien“ (2012 10 05);
- „Nemokamas seminaras! Patyčios: vaikų vaidmenys ir reakcijos“ (2012 11 12);
- Klipo „Pasaulinė psichikos sveikatos diena“ transliacija Kauno miesto viešajame transporte“ (2012 10 03-10 09).

Parengtos 4 metodinės priemonės:

- Metodinė padalomoji priemonė: antistresinė širdelė „Saugok ir stiprink“ (100 vnt.);
- Leidinys-rekomendacijos vaikams ir jaunimui „Stabdom patyčias kartu“ (200 vnt.);
- Leidinys tėvams „Pozityvios tėvystės pagrindai“ (1000vnt.);
- Leidinys tėvams „Kūdikio laukimo trilogija“ (200 vnt.).

Vykdamt rūkymo profilaktiką 2012 metais buvo suorganizuoti 7 renginiai, kuriuose dalyvavo 3680 asmenų.

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	7
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	3680
3.	Parengtos metodinės priemonės	1
4.	Teiktos konsultacijos	10
5.	Parengti standai	1
6.	Informaciniai pranešimai	1

Suorganizuotos 2 akcijos (3500 dalyviai):

2012 m. gegužės mėnesį vyko akcija „Moterų sveikata ir rūkymas“, skirta Pasaulinei dienai be tabako, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmuose. Akcijos tikslas buvo atkreipti dėmesį į rūkymo žalą organizmui ir pasekmes moters sveikatai. Akcijoje dalyvavo 500 moksleivių.

2012 m. gegužės mėnesio 28-31 dienomis vyko akcija „Jei rūkyt nustočiau šiandien...“, skirta Pasaulinei nerūkymo dienai, Kauno miesto mokyklose. Akcijos metu buvo išplatintas Visuomenės sveikatos biuro paruoštas standas „Jei rūkyt nustočiau šiandien“. Akcijos tikslas - atkreipti dėmesį į rūkymo žalą organizmui jauno žmogaus organizmui. Akcijoje dalyvavo 3000 moksleivių.

Suorganizuoti 5 seminarai (180 dalyviai):

2012 m. lapkričio 14 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, paminėdamas tarptautinę nerūkymo dieną, suorganizavo interaktyvią pamoką – seminarą „Cigaretės ne draugai“ Kauno Mašiotų pradinėje mokykloje. Seminare dalyvavo 29 moksleiviai.

2012 m. lapkričio 15 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su LSMU SMD akušerijos - ginekologijos būreliu organizavo seminarą „Nenuodiju savo vaiko...“ Kauno verslo ir paslaugų mokykloje. Seminaro metu buvo jaunimas buvo supažindintas su įstaigomis, teikiančiomis psichologinę pagalbą Kauno mieste. Seminare dalyvavo 50 asmenų.

2012 m. lapkričio 20 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro psichologė pravedė pamoką – seminarą „Rūkymo pasekmės“ moksleiviams Kauno „Varpelio“ pradinėje mokykloje. Seminare dalyvavo 16 asmenų.

2012 m. lapkričio 21 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, paminėdamas tarptautinę nerūkymo dieną, suorganizavo interaktyvią pamoką – seminarą „Cigaretės ne draugai“ Kauno Šilo pradinėje mokykloje. Seminare dalyvavo 54 mokiniai.

2012 m. lapkričio 28 dieną Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro psichologė pravedė pamoką – seminarą moksleiviams žalingų įpročių tema „Rūkai – save žudai“ Kauno Santaros gimnazijoje. Seminare dalyvavo 31 moksleivis.

Parengtas 1 informacinis pranešimas interneto svetainei:

- „Lapkričio 15-oji Tarptautinė nerūkymo diena“ (2012 11 15).

Parengtas 1 standas:

- „Jei rūkyt nustočiau šiandien...“.

Parengta 1 metodinė priemonė:

- Skirtukas „Kaip pasakyti NE?“ (1000 vnt.).

Vykdam alkoholio profilaktiką, 2012 metais buvo suorganizuoti 7 renginiai, kuriuose dalyvavo 480 asmenys.

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	7
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	480
3.	Parengtos metodinės priemonės	3
4.	Straipsniai	1
5.	Teiktos konsultacijos	10
6.	Parengti standai	1
7.	Informaciniai pranešimai	1

Suorganizuota 1 akcija (250 dalyvių):

2012 m. vasario mėnesio 14-27 dienomis d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras organizavo akciją „Moters sveikata ir priklausomybės“ Kauno apskrities priklausomybių ligų centre. Akcijos tikslas – atkreipti jaunų moterų dėmesį į žalingų įpročių pasekmes moters sveikata. Akcijoje dalyvavo 250 Kauno moterų.

Suorganizuoti 6 seminarai (230 dalyviai):

2012 m. sausio mėnesio 10 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras organizavo seminarą „Priklausomybes sukeliančios medžiagos“ LSMU studentams. Seminaro metu pateiktos įvairios medžiagos greitai sukeliančios psichologinę priklausomybę ir darančios žalą jauno žmogaus organizmui. Seminare dalyvavo 9 studentai.

2012 m. sausio 20 dieną suorganizavo seminarą „Energiniai gėrimai ir sportas“ LSMU studentams. Seminaro tikslas atkreipti dėmesį į naujų medžiagų sukiamas priklausomybes ir žalą organizmui. Seminare dalyvavo 12 studentų.

2012 m. vasario 21 dieną suorganizavo seminarą „Psichoaktyvių medžiagų prevencija tikslinėse grupėse“ LSMU studentams. Seminaro tikslas atkreipti dėmesį į naujų medžiagų sukiamas priklausomybes ir žalą organizmui. Seminare dalyvavo 12 studentų.

2012 m. balandžio 12 dieną suorganizavo seminarą „Energiniai gėrimai, naujos technologijos ir vaikų sveikata“ . Seminaro tikslas atkreipti dėmesį į naujų medžiagų sukiamas priklausomybes ir žalą organizmui. Seminare dalyvavo 89 specialistai, dirbantys ikimokyklinio ugdymo įstaigose.

2012 rugsėjo 24 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras organizavo seminarą „Kauno miesto 6-9 klasių moksleivių žalingų įpročių stebėseną GYTS programos kontekste“ visuomenės sveikatos priežiūros specialistėms. Seminare dalyvavo 32 dalyviai.

2012 m. gruodžio 7 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras pravedė seminarą „Žalingi įpročiai - aš galiu atsispirti“ penktokams Kauno miesto Milikonių vidurinėje mokykloje. Seminaro metu moksleiviai buvo supažindinti su alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų pasekmėmis jauno žmogaus organizmui bei atskirti destruktivius reklamos būdus viešojoje erdvėje. Seminare dalyvavo 76 moksleiviai.

Parengtas 1 straipsnis:

- „Saugus-smagus poilsis prie vandens“ (2012 07 24).

Parengtas 1 informacinis pranešimas interneto svetainei:

- „Saugok savo ir kitų gyvybę prie vandens“ (2012 07 11).

Parengtos 3 metodinės priemonės:

- Metodinis leidinys „Valgymo sutrikimai“ (60 vnt.);
- CD kompaktas „Antistresinė relaksacija“ (500 vnt.);
- Leidinys „Kauno miesto įstaigos ir organizacijos, dirbančios bendruomenės psichikos sveikatos labui“ (400 vnt.).

Parengtas 1 stendas:

- „Energiniai gėrimai ir sportas“.

Vykdamant narkotikų prevenciją 2012 metais buvo suorganizuoti 4 renginiai, kuriuose dalyvavo 381 asmuo.

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	4
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	381
3.	Parengtos metodinės priemonės	1
4.	Teiktos konsultacijos	5
5.	Informaciniai pranešimai	4

Suorganizuoti - 1 konkursas (72 dalyviai) ir 1 akcija (200 dalyvių):

2012 m. gruodžio 3 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su Kauno moksleivių aplinkotyros centru suorganizavo konkursą 9-12 klasių moksleiviams „Mes prieš AIDS“. Konkurso tikslas - atkreipti jaunimo dėmesį į žalingų įpročių žalą žmogaus organizmui bei sukeltas pasekmes. Konkurso metu dalyviai buvo apdovanoti biuro suvenyrais: antistresiniais rutuliukais, veidrodėliais ir kt. Konkurse dalyvavo 72 dalyviai.

2012 m. vasario mėnesį vyko akcija „Energiniai gėrimai ir sportas“ Kauno miesto moksleivių aplinkotyros centre. Akcijos tikslas - atkreipti moksleivių dėmesį į energinių gėrimų žalą jauno žmogaus psichikos sveikatai. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras moksleiviams paruošė ir išplatino stendą „Energiniai gėrimai ir sportas“. Akcijoje dalyvavo 200 Kauno miesto moksleivių.

Suorganizuoti 2 seminarai (109 dalyviai) narkotikų prevencijos tematika:

2012 m. lapkričio 17 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą „Naujos technologijos ir vaikų sveikata“ Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro moksleivių tėveliams. Seminaro dalyviai buvo supažindinti su naujų technologijų destruktivia įtaka jaunimo psichikai bei pagalbos galimybėmis. Seminare dalyvavo 84 moksleivių tėveliai.

2012 m. lapkričio 15 d. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro įsteigta Kauno šeimos akademija organizavo seminarą tėvams „Patyčios: vaikų vaidmenys ir reakcijos“ Šeimos santykių instituto patalpose. Seminaro tikslas - padėti tėvams atpažinti įvairias patyčių sukeltas vaikų reakcijas ir pagalbos metodus. Seminare dalyvavo 25 dalyviai.

Parengti 4 informaciniai pranešimai interneto svetainei:

- „2011–aisiais Lietuvoje užregistruoti 166 nauji užsikrėtusieji ŽIV asmenys“ (2012 03 22).
- „Birželio 26 d. - Tarptautinė kovos su narkomanija ir narkotikų kontrabanda diena“ (2012 06 26).
- „Konkursas „Mes prieš AIDS“ (2012 11 21).

- „Apdovanoti konkurso „Mes prieš AIDS“ nugalėtojai“ (2012 12 05).

Parengta metodinė priemonė: leidinys:

- „Kauno miesto įstaigos ir organizacijos, dirbančios bendruomenės psichikos sveikatos labui“ (500 vnt.).

Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, vadovaudamasis rekomenduojamomis prioritetinėmis veiklos sritimis ir jų įgyvendinimo strategijomis 2011 -2013 metams (Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro 2010 m. gruodžio 20 d. raštas Nr. S-01-11-438), vykdė gyventojų sveikatos ugdymą ir mokymą pagal veiklos kryptis.

Kauno miesto savivaldybės teritorijoje įgyvendinta visuomenės sveikatos propagavimo ir sveikos gyvensenos skatinimo veikla. Visuomenės sveikatos propagavimo tematika 2012 m. suorganizuota 13 renginių (354 dalyviai).

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	13
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	1454
3.	Parengtos metodinės priemonės	2
4.	Straipsniai	5
5.	Informaciniai pranešimai	9
6.	Duoti interviu žiniasklaidai	17
7.	Teiktos konsultacijos visuomenės sveikatos klausimais	18

Suorganizuotos 2 akcijos (500 dalyvių):

2012 m. rugpjūčio 21 d. (1 renginys, 200 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras sulaukė nemažai gyventojų skambučių su klausimais, kur gauti psichologinę pagalbą susirgus jam pačiam ar artimam žmogui sunkia nepagydoma liga, kur gauti informacijos sunkiai sergančio ligonio slaugos klausimais. Todėl, Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras Kauno Muzikinio teatro kiemelyje suorganizavo akciją: „Liga taip pat gyvenimas... Ką renkiesi?“. Renginio metu buvo suteikta informacijos apie valstybines prevencines priemones, jų prieinamumą, apie paliatyviąją slaugą, kuri dažniausiai būtina sergantiems onkologinėmis ligomis.

2012 m. rugsėjo 21 d. (1 renginys, 300 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, Kauno miesto savivaldybės Administracijos Aplinkos apsaugos skyrius suorganizavo akciją: „Diena be automobilio“. Tikslas – skatinti kauniečius pasirinkti alternatyvą automobiliui fizinio aktyvumą, taip mažinant aplinkos taršą. Vieta: Laisvės al., prie Kauno muzikinio teatro sodelio.

Suorganizuoti 10 seminarų (154 dalyviai):

2012 m. sausio 9, 16, 23 d. (3 renginiai, 33 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 3 seminarus LSMU studentams: „Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro veikla“. Tikslas – Visuomenės sveikatos ir įstaigos veiklos propagavimas. Seminarai vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. sausio 13, 19, 27 d. (3 renginiai, 33 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 3 seminarus LSMU studentams: „Renginių organizavimas bendruomenėje. Praktinių užduočių gynimas“. Tikslas – mokymas ir skatinimas

organizuoti renginius bendruomenėje. Seminarai vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. gegužės 3 d. (1 renginys, 43 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Imlieji laikotarpiai vaiko raidoje“. Tikslas - pateikti informaciją apie imlių laikotarpių pažinimo svarbą vaiko raidoje, jautriųjų laikotarpių pažinimą ir panaudojimą sveikatos stiprinimui ir ugdymo procesui. Seminaras vyko Laisvės al. 96, Kaunas (mažajoje salėje).

2012 m. gegužės 8 d. (1 renginys, 16 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą senjorams: „Bendravimas tarp kartų ir sveikas senėjimas. Imlieji laikotarpiai“. Tikslas – pateikti informaciją apie socialinių ryšių svarbą sveikam senėjimui, bendravimo tarp kartų ypatumus, imlių laikotarpių pažinimo svarbą bendraujant skirtingo amžiaus šeimos nariams. Seminaras vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. gruodžio 11 - 12 d. (2 renginiai, 29 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro Visuomenės sveikatos specialistės suorganizavo 2 seminarus: „Moteris...Šeimos dvasinė sveikata“. Seminarų tikslas - informacijos sklaida apie tinkamą mitybą, kūno įvaizdžio suvokimą, bei pasekmes. Kaip visa tai atsiliepia moters ne tik fizinei, bet ir dvasinei sveikatai, šeimos kūrimui, bei harmonijos palaikymui. 1 seminaras vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biure, Aušros g. 42A, Kaunas; 2 seminaras - bendruomenės „Girsta“ salėje, Gričiupio g. 11, Kaunas.

Kita:

2012 m. balandžio 4 d. (1 renginys, 800 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, Lietuvos Kūno kultūros Akademija ir S. Dariaus ir S. Girėno sporto centras suorganizavo renginį: „Judėk, keliauk, bendrauk!“. Tikslas: Paminėti Pasaulinę sveikatos dieną, akcentuojant sveiką senėjimą. Vieta: Perkūno al. 5, Kaunas.

Parengtos 2 metodinės priemonės:

- Spalvinimo knygutė „Kas pasakė ne?“ (1000 vnt.);
- Spalvinimo knygutė „Kad užaugtum sveikas“ (1000 vnt).

Parengti 5 straipsniai:

- „Prasideda tarptautinio konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ antrasis etapas“ (2012 03 01);
- „Tarptautinio konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ antrajame etape triumfavo Kauno komandos“ (2012 03 22);
- „Kauno miesto vaikų sveikata“ (2012-04-18);
- „Estijos visuomenės sveikatos specialistai sėmėsi patirties Kaune“ (2012-05-09);
- „Europos Sąjungos pinigai investuojami į Kauno miesto gyventojų sveikatą“ (2012-08-30).

Parengti 9 informaciniai pranešimai:

- „Kauno teritorinės ligonių kasos naujienos apie endoprotezavimo operacijas bei galimybes pasitikrinti savo draustumą“ (2012-02-14);
- „Kovo mėnesio renginiai“ (2012-03-01);
- „Namų darbai tėvams: išleidžiame vaiką į mokyklą“ (2012-07-30);
- „Nedelskite! Laikas pasirūpinti sveikatos pažymėjimu mokykloje“ (2012-07-30);
- „Informuoja Kauno teritorinė ligonių kasa. Ką verta žinoti grįžtantiems iš užsienio?“ (2012-11-14);
- „Apie žalos privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui išieškojimo iš fizinių asmenų“ (1012-11-20);
- „Su Šv. Velykomis!“ (2012-04-08);
- „Europos imunoterapijos deklaracija“ (2012-05-25);
- „Akimirkos iš senjorų metų uždarymo renginio „Judėk, bendrauk, keliauk!““ (1021-10-03).

Teikiant informaciją užkrečiamųjų ligų profilaktikos tema, 2012 m. Kauno miesto savivaldybėje suorganizuota 20 renginių (1027 dalyviai).

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	20
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	1027
3.	Parengtos metodinės priemonės	2
4.	Straipsniai	3
5.	Informaciniai pranešimai	5
6.	Duoti interviu žiniasklaidai	1
7.	Teiktos konsultacijos visuomenės sveikatos klausimais	6

Suorganizuota 1 akcija (507 dalyviai):

2012 m. gegužės 3 d. (1 renginys, 507 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 19 ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikams akciją: „Švarios rankutės ir sveikata“. Tikslas – perteikti vaikams žinias apie rankų higienos svarbą sveikatai, helmintozes ir jų profilaktikos svarbą, formuoti teisingus rankų plovimo įgūdžius. Vieta: Eigulių, Kalniečių ir Žaliakalnio seniūnijų ikimokyklinių ugdymo įstaigos.

Suorganizuoti 19 seminarų (520 dalyvių):

2012 m. vasario 21 d. (1 renginys, 58 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą Visuomenės sveikatos specialistėms, dirbančioms ikimokyklinio ugdymo įstaigose: „Higienos įgūdžių ugdymas ir užkrečiamųjų ligų profilaktika“. Tikslas – higienos įgūdžių formavimas, informacijos sklaida apie parazitinius infekcinius susirgimus, bei jų profilaktika. Seminaras vyko Kauno miesto lopšelyje - darželyje „Spindulėlis“, Kalniečių g. 245A, Kaunas.

2012 m. kovo 13 d. (1 renginys, 22 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą senjorams: „Tuberkuliozė – pavojinga liga. Kokia ji šiandien?“. Tikslas – informacijos sklaida vykdant tuberkuliozės profilaktiką bendruomenėje, sveikos gyvensenos skatinimas. Seminaras vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. kovo 14 d. (1 renginys, 120 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Tuberkuliozė – pavojinga liga. Epidemiologinė situacija ir profilaktikos galimybės“. Tikslas – informacijos sklaida vykdant tuberkuliozės profilaktiką bendruomenėje, sveikos gyvensenos skatinimas. Seminaras vyko Kauno technikos kolegijos salėje, Tvirtovės al. 35, Kaunas.

2012 m. balandžio 24 d.; 2012 m. kovo 20, 22 d. (3 renginiai, 36 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo ikimokyklinių ugdymo įstaigų darbuotojoms 3 seminarus: „Helmintozių profilaktika ikimokyklinėse ugdymo įstaigose“. Tikslas – perteikti informaciją apie helmintozių profilaktiką, profilaktikos būdus. Seminarai vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. gegužės 7 - 8 d. (4 renginiai, 56 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 4 seminarus: „Lytiškai plintančios ligos ir jų profilaktika. Laboratorinė diagnostika“. Tikslas – informacijos apie lytiškai plintančių ligų

paplitimą pateikimas, profilaktikos priemonės, laboratorinės diagnostikos būdus, profilaktinio pasitikrinimo svarbą ir savigydos žala. Seminarai vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. birželio 12 d. (1 renginys, 15 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Per maistą plintančios infekcijos ir jų profilaktika“. Tikslas – pateikti informaciją apie per maistą plintančius infekcinius susirgimus ir jų profilaktiką. Seminaras vyko Kauno Visuomenės sveikatos biure, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. gruodžio 5 – 6 d. (5 renginiai, 103 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras Kauno Palemono vidurinėje mokykloje (Marių g. 37, Kaunas) suorganizavo 5 seminarus: „Asmens higiena“. Seminarai praversti 1-3 klasių moksleiviams. Seminarų tikslas - Kauno miesto moksleivių supažindinimas (priminimas) su higienos normomis, taisyklėmis, režimu. Moksleiviai buvo mokomi ir skatinami rūpintis asmens higiena.

2012 m. gruodžio 10 d. (3 renginiai, 110 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro Visuomenės sveikatos specialistės Kauno Palemono vidurinėje mokykloje suorganizavo 3 seminarus: „Tuberkuliozė: kas tai, kaip apsisaugoti“. Seminarų tikslas: informacijos sklaida apie tuberkuliozę, bei jos paplitimą šiuolaikinėje Visuomenėje.

Parengtos 2 metodinės priemonės:

- Knyga „Higienos įgūdžių ugdymas ir helmintozių profilaktika“(200 vnt.);
- Atmintinė „Tuberkuliozė: kas tai, kaip apsisaugoti“ (1000 vnt.).

Parengti 3 straipsniai:

- „Utėlės – išsprendžiama problema“ (2012-01-23);
- „Kovo 22 – Pasaulinė vandens diena“ (2012-03-22).
- „Rankų higiena naujų technologijų ir greitų užkandžių laikai“ (2012-05-04).

Parengti 5 informaciniai pranešimai:

- „Media traffic“ klipas „Įveikite gripą be antibiotikų!“ (2012 11 11 – 17d.);
- „Media traffic“ klipas „Saugok save ir kitus nuo gripo“ (2012 09 24 – 7d.);
- „Sutarta dažniau bendradarbiauti su visuomenės sveikatos biurais“ (2012-02-24);
- „Vaikų neskiepijimas kelia grėsmę visos visuomenės sveikatai“ (2012-09-10);
- „Apsaugokime savo vaikus: meningokokinės infekcijos profilaktika“ (2012-11-20).
-

Kauno miesto savivaldybės teritorijoje, vykdant nelaimingų atsitikimų ir traumų profilaktiką, suorganizuoti 2 renginiai (600 dalyvių).

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	2
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	600
3.	Parengtos metodinės priemonės	4
4.	Straipsniai	3
5.	Informaciniai pranešimai	2

2012 m. liepos 27 d. (1 renginys, 200 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su Paliatyvios medicinos centru ir VŠĮ „Vita diagnos“ savanorių komanda suorganizavo akciją: „Saugus, smagus poilsis prie vandens“. Tikslas - Kauno miesto gyventojų bei jo svečių mokymas ir skatinimas įvairiais atvejais nukentėjusiems suteikti pirmąją pagalbą, supažindinimas su svarbiausiais mankštos pratimais ir sveiko poilsio prie vandens aspektais.

2012m. rugsėjo 6 d. (1 renginys, 400 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Kauno muzikinio teatro kieme vyko: „Lietuvos greitosios medicinos pagalbos žaidynės“. Akcijos tikslas - Kauno miesto gyventojų bei jo svečių mokymas ir skatinimas įvairiais atvejais nukentėjusiems suteikti pirmąją pagalbą. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro specialistai konsultavo gyventojus pirmosios pagalbos suteikimo, nelaimingų atsitikimų prevencijos klausimais, bei kaip atpažinti kokia nelaimė ištiko šalia esantį žmogų. Norintieji galėjo pasitikrinti savo pirmosios pagalbos suteikimo žinias viktorinoje, pasikonsultuoti su specialistais pirmosios pagalbos suteikimo klausimais. Pasitelkiant manekeno pagalbą, galėjo pasimokyti kaip atlikti dirbtinį kvėpavimą ir širdies masažą, kaip sutvarstyti žaizdą. Buvo matuojamas arterinis kraujo spaudimas, skaičiuojamas širdies susitraukimų dažnis.

Parengtos 4 metodinės priemonės:

- Spalvinimo knygutė „Saugus kelias“ (1000 vnt.);
- Spalvinimo knygutė „Jeigu būsi atsargus – augsi sveikas ir stiprus“ (1000 vnt.);
- Atmintinė „Suaugusiųjų pradinis gaivinimas“ (300 vnt.);
- Raktų pakabukas „112“ (200 vnt.).

Parengti 3 straipsniai:

- „Saugus – smagus poilsis prie vandens“ (2012 07 24);
- „Edukacinis – praktinis renginys – Lietuvos greitosios medicinos pagalbos žaidynės“ (2012 09 04);
- „Žiemos pavojai, nušalimai ir traumos“ (2012-01-31).

Parengti 2 informaciniai pranešimai:

- „Saugok savo ir kitų gyvybę prie vandens“ (2012 07 11);
- „Kaip išvengti traumų žiemą“ (2012-01-30).

Kauno miesto savivaldybės teritorijoje 2012 m. įgyvendinant fizinio aktyvumo skatinimo veiklą. Buvo suorganizuota 80 renginių (1823 dalyviai).

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	80
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	1823
3.	Parengti stendai	1
3.	Parengtos metodinės priemonės	3
4.	Straipsniai	5
5.	Informaciniai pranešimai	9
6.	Duoti interviu žiniasklaidai	1
7.	Teiktos konsultacijos visuomenės sveikatos klausimais	12

Suorganizuotos 66 akcijos (1584 dalyviai):

2012 m. vasario 6, 10, 13, 17, 20 d. (5 renginiai, 59 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su Lietuvos Kūno Kultūros Akademija suorganizavo akciją senjorams: „Mankštinamės su šypsena“. Tikslas – skatinti vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą. Vieta: Sporto g. 6, Kaunas.

2012m. vasario 7, 9, 14, 15 d. (4 renginiai, 57 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo akciją senjorams: „Mankštos grupinis užsiėmimas baseine“. Tikslas – skatinti vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą. Vieta: UAB „Amžių linija“, Taikos pr. 44A, Kaunas.

2012 m. vasario 7 d. (1 renginys, 75 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su Kauno moksleivių aplinkotyros centru suorganizavo akciją mokiniams: „Judėk. Bendrauk. Gyvenk!“ . Tikslas – ugdyti mokinius įprotį rūpintis savo sveikata, skatinti mokinių fizinį aktyvumą. Vieta: Seniausios pl. 56A, Kaunas.

2012 m. rugsėjo 25 d. (1 renginys, 152 dalyviai) nuo Kauno Šv. Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčios iki Santakos parko vyko šiaurietiškojo ėjimo akcija. Šiaurietiškas ėjimas – ne tik stiprina raumenų sistemą, gerina sąnarių paslankumą, bet ir teigiamai veikia širdies kraujotakos sistemos veiklą nepriklausomai nuo amžiaus. Buvo diskutuojama su gyventojais kaip ir kodėl reikia saugoti ir stiprinti savo širdį.

2012 m. spalio 1 d. (1 renginys, 450 dalyvių)) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su Lietuvos Kūno Kultūros Akademija suorganizavo akciją senjorams: „Judėk. Bendrauk. Gyvenk!“ (baigiamasis šventinis renginys). Tikslas – paminėti Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną, skatinti vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą. Vieta: viešbutis „Daugirdas“, T. Daugirdo g. 4, Kaunas.

2012 m. lapkričio – gruodžio mėn. (6 renginiai, 50 dalyvių) vyko grupiniai šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimai: „Pasivaikščiokime šiaurietišškai“. Akcijų tikslas – taisyklingo šiaurietiškojo ėjimo įgūdžių formavimas, raumenų sistemos stiprinimas, sąnarių paslankumo gerinimas, teigiamo poveikio širdies kraujotakos sistemai siekimas nepriklausomai nuo amžiaus. Vieta: Trečiojo Amžiaus Universitetas (Tau), Kauno Apskritis Filialas (Purienu g. 2, Kaunas), Žaliakalnio seniūnija (Partizanų g. 5, Kaunas), Vilijampolės bendruomenės centro „Veršva“, Sveikatos klubas „Būkime sveiki“ (Lampėdžių g.10, Kaunas), Kauno diabetikų klubas „Insula“ (Vaidilos g. 27, Kaunas), Šančių seniūnija, (A. Juozapavičiaus pr. 84, Kaunas).

2012 m. lapkričio – gruodžio mėn. (30 renginių, 450 dalyvių) vyko grupiniai užsiėmimai baseine: „Pasiplaukiokim smagiai“. Akcijų tikslas - skatinti vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą, imuninės sistemos stiprinimas, bei jėgos, ištvėmės, pusiausvyros lavinimas. Vieta: UAB „Amžių linija“, Taikos pr. 44 a, Kaunas.

2012 m. lapkričio – gruodžio mėn. (6 renginiai, 84 dalyviai).vyko grupiniai mankštų užsiėmimai: „Pasportuokime kartu“. Akcijų tikslas - skatinti vyresnio amžiaus žmonių fizinį aktyvumą, jėgos, ištvėmės, pusiausvyros, bei kitų fizinių ypatybių lavinimas. Vieta: Kauno bendruomenės centras „Girsta“, Gričiupio g.11, Kaunas.

2012 m. lapkričio – gruodžio mėn. (7 renginiai, 115 dalyvių) vyko masažų mokymai grupėse: „Pasimokykime masažo subtilybių“. Akcijų tikslas - kūno formų tobulinimas, skausmo mažinimas, nuovargio pašalinimas, susirgimų gydymas. Visa tai padeda mums būti fiziškai aktyvesniais. Vieta: Kauno bendruomenės centras „Girsta“, Gričiupio g.11, Kaunas.

Suorganizuoti 14 seminarų, paskaitų, pratybų (239 dalyviai):

2012 m. kovo 12 d. (1 renginys, 27dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Šiaurietiškas ėjimas.“ Tikslas – supažindinti Kauno miesto gyventojus su viena iš fizinio aktyvumo formų – šiaurietiškojo ėjimo. Vieta: Kauno vaikų globos namai „Atžalynas“, Partizanų g. 85, Kaunas.

2012 m. kovo 13, 21, 27 d. (3 renginiai, 53 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 3 seminarus: „Šiaurietiškas vaikščiojimas“. Tikslas –

supažindinti Kauno miesto gyventojus su viena iš fizinio aktyvumo formų – šiaurietiškuoju ėjimu. Vieta: Ažuolyno parkas, Santakos parkas, Kauno diabetikų klubas „Insula“ (Vaidilos g. 27, Kaunas).

2012 m. balandžio 10 d. (1 renginys, 17 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Fizinio aktyvumo svarba sveikam senėjimui ir traumų profilaktikai“. Tikslas – informacijos sklaida vykdant traumų profilaktiką bendruomenėje, sveikos gyvensenos skatinimas. Seminaras vyko Kauno Visuomenės sveikatos biure, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. gegužės 10 d. (1 renginys, 22 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Rytinė Pasaulinės judėjimo sveikatos labai dienos mankšta“. Tikslas - susipažinti su viena iš fizinio aktyvumo formų – šiaurietiškuoju ėjimu. Naudotos priemonės: skrajutė apie TAFISA žaidynes. Vieta: Vilijampolės seniūnija, Lampėdžių g. 10; Neris krantinės parkas.

2012 m. birželio 19, - 27 d. (8 renginiai, 120 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras kartu su Lietuvos Kūno Kultūros Akademija suorganizavo paskaitas/pratybas: „Sveikatos stiprinimas per fizinio aktyvumo skatinimo programas vyresnio amžiaus žmonėms“. Tikslas – apmokyti bendruomenių centrų lyderius, kaip vesti mankštą, skirtą vyresnio amžiaus žmonėms. Vieta: Sporto g. 6, Kaunas.

Parengtos 3 metodinės priemonės:

- Spalvinimo knygutė „Fizinis aktyvumas“ (1000 vnt.);
- Širdelė „Saugok ir stiprink!“ (200 vnt.);
- Leidinys „Mankšta senjorams“ (1000 vnt.).

Parengti 5 straipsniai:

- „Pasitinkant senjorų mėnesį Kauno mieste įsibėgėja renginiai“ (2012-09-24);
- „Aktyvus Kauno miesto senjorų gyvenimas“ (2012-11-27);
- „Sveikatingumo mėnesis prasideda“ (2012-02-01);
- „Kauno mieste atidarome Europos vyresnio amžiaus žmonių aktyvumo bei kartu solidarumo metai“ (2012-04-03);
- „Diena be automobilio Kaune“ (2012-09-18).

Parengti 9 informaciniai pranešimai:

- „Senjorų fizinio aktyvumo skatinimo užsiėmimai „Būk sveikas!“ (2012-09-03);
- „Praktinis seminaras „Šiaurietiškas ėjimas“ (2012-03-26);
- „Judėk, keliauk, bendrauk! (fotoreportažas)“ (2012-04-06);
- „Judėjimo sveikatos labai diena“ (2012-05-08);
- „Rytinė mankšta pamenant Pasaulinę judėjimo sveikatos labai dieną (fotoreportažas)“ (2012-05-10);
- „Krepšinio turnyro „Lai mūsų širdys plaka išvien“ pirmojo etapo nugalėtojai jau išaiškinti“ (2012-07-04);
- „Keliaukime su dviračiu!“ (2012-09-03);
- „Mankštintis galima ne tik sporto klubuose“ (2012-10-17).

Parengtas stendas:

- „Pasivaikščiokime šiaurietišškai“.

Kauno miesto savivaldybėje 2012 m. įgyvendinta sveikos mitybos skatinimo veikla. Buvo suorganizuoti 5 renginiai (234 dalyviai).

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	5
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	234
3.	Straipsniai	2
4.	Teiktos konsultacijos visuomenės sveikatos klausimais	8

Suorganizuoti 4 seminarai (221 dalyvis):

2012 m. rugsėjo 11 d. (2 renginiai, 100 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro (Aušros g. 42A, Kaunas) auditorijoje įvyko 2 P. Jaruševičiaus seminarai: „Gyvo maisto svarba mūsų gyvenime“. Renginių tikslas - „Gyvo maisto“ reiškinio suvokimas ir vartojimas šiuolaikinėje visuomenėje.

2012 m. rugsėjo 25 d. (1 renginys, 77 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro (Aušros g. 42A, Kaunas) įvyko seminaras: „Žalia mityba“, kuris skirtas žmonėms, besidomintiems „žalia“ mityba. Seminarą vedė V. Butenko. Tai moteris, kuri keliauja po pasaulį skleisdama „žalios“ mitybos idėjas. Seminaro tikslas – „žalios“ mitybos idėjos suvokimas ir vartojimas šiuolaikinėje visuomenėje. Seminaro metu gyventojams buvo suteikta informacija apie tai kas yra „žalia“ mityba, kaip nuo šios mitybos priklauso mūsų sveikata, širdies ir kraujagyslių sistemos veikla.

2012 m. lapkričio 22 d. (1 renginys, 44 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro Visuomenės sveikatos specialistės, Kauno Apskritis Kurčiųjų ir Neprigirdinčiųjų Ugdymo Centre (Uosio g. 7, Kaunas), suorganizavo seminarą: „Sveika mityba: kas tai?“. Seminaro tikslas - Kauno Apskritis Kurčiųjų ir Neprigirdinčiųjų Ugdymo Centro mokinių supažindinimas su sveikos mitybos principais, taisyklėmis, režimu, maisto medžiagomis. Mokymas ir skatinimas rūpintis, kad mityba būtų racionali. Renginio metu moksleiviai, naudodamiesi maisto pasirinkimo piramide, tikrino savo mitybos žinias.

Suorganizuota 1 paskaita (13 dalyvių):

2012 m. lapkričio 8 d. (1 renginys, 13 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro Visuomenės sveikatos specialistės, Kauno miesto lopšelyje - darželyje „Šilelis“, pravedė paskaitą ikimokyklinio amžiaus vaikams: „Lapkričio 8-oji – Europos sveikos mitybos diena“. Paskaitos tikslas – pažymėti Europos sveikos mitybos dieną ir supažindinti vaikus su sveikos mitybos principais.

Parengti 2 straipsniai:

- „Kauniečiai kviečiami į seminarą apie „gyvą“ maistą“ (2012 09 04);
- „Šventės be persivalgymo“ (2012 12 20).

Kauno miesto savivaldybėje vykdant sveikos gyvensenos skatinimą, 2012 m. buvo suorganizuota 12 renginių (422 dalyviai).

Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1.	Renginiai (akcijos, seminarai, konferencijos)	12
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius	422
3.	Parengti stendai	2
4.	Parengtos metodinės priemonės	1
5.	Informaciniai pranešimai	2
6.	Teiktos konsultacijos visuomenės sveikatos klausimais	12

Suorganizuotos 3 akcijos (166 dalyviai):

2012 m. gegužės 30 d. (1 renginys, 51 dalyvis) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo akciją: „Pasirūpink sveikata jau šiandien“. Tikslas – informacijos apie lėtinių neinfekcinių ligų veiksnius pateikimas, galimų tyrimo rezultatų reikšmių aptarimas, sveikatos stiprinimo ir gyvensenos pokyčių skatinimas. Seminaras vyko Kauno miesto „Kauno vandenys“ salėje, Aukštaičių g. 43, Kaunas.

2012 m. spalio 25 - 29 d. (2 renginiai, 115 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 2 akcijas: „Pasirūpink savimi“, skirtas UAB „Kautros“ darbuotojų sveikatos gerinimui. Akcijų tikslas - UAB „Kautros“ darbuotojų mokymas ir skatinimas tausoti bei rūpintis savo sveikata, sveikatos patikrinimas. 1 renginys vyko UAB „Kautros“ (A. Juozapavičiaus pr. 84, Kaunas) sveikatos kabinete. Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro specialistai atliko arterinio kraujo spaudimo, ūgio ir svorio matavimus, apskaičiavo kūno masės indeksą, medicininių tyrimų laboratorijos „Medicina practica“ darbuotojai atliko kraujo tyrimus. 2 renginys vyko UAB „Kautros“ (A. Juozapavičiaus pr. 84, Kaunas) auditorijoje. Akcijos metu UAB „Kautros“ darbuotojai dalyvavo seminare „Gera sveikata – ilgas gyvenimas“, vyko rezultatų (po sveikatos patikros) aptarimas, norintys galėjo pasikonsultuoti su Visuomenės sveikatos specialistais, išklausti jų teikiamų rekomendacijų.

Suorganizuoti 9 seminarai (256 dalyviai):

2012 m. gegužės 30 d. (1 renginys, 51 dalyvis) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą: „Lėtinių ligų profilaktikos gairės“. Tikslas – informacijos apie lėtinių neinfekcinių ligų veiksnius pateikimas, šių ligų profilaktika. Seminaras vyko Kauno miesto „Kauno vandenys“ salėje, Aukštaičių g. 43, Kaunas.

2012 m. sausio 10 d. (1 renginys, 15 dalyvių) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą senjorams: „Sveikas senėjimas – gyvenama ir įpročiai“. Tikslas – skatinti sveiką senėjimą, propaguoti sveikos gyvensenos naudą. Seminaras vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. sausio 12, 18, 26 d. (3 renginiai, 33 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 3 seminarus LSMU studentams: „Lėtinių neinfekcinių ligų profilaktikos gairės ir sveiko senėjimo skatinimas Visuomenėje“. Tikslas - sveiko senėjimo skatinimas, sveikos gyvensenos propagavimas, lėtinių neinfekcinių ligų profilaktika. Seminarai vyko Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro auditorijoje, Aušros g. 42A, Kaunas.

2012 m. balandžio 26 d. (1 renginys, 58 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo seminarą senjorams: „Lėtinių ligų profilaktika“. Tikslas – sveiko senėjimo skatinimas, sveikos gyvensenos propagavimas. Seminaras vyko Trečio amžiaus universitete, P. Armino g. 92, Marijampolė.

2012 m. lapkričio 13 - 20 d. (3 renginiai, 99 dalyviai) Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras suorganizavo 3 seminarus: „Širdies ir kraujagyslių ligos – kas tai?“. 1 ir 2 seminaras vyko bendruomenėje „Girsta“ (Gričiupio g. 11, Kaunas), 3 seminaras - Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biure (Aušros g. 42 A, Kaunas). Seminarų tikslas - Kauno miesto gyventojų mokymas ir skatinimas tausoti bei rūpintis savo sveikata, širdies ir kraujagyslių ligų aptarimas, rekomendacijos kaip išvengti ar sumažinti riziką susirgti šiomis ligomis.

Parengtos 1 metodinė priemonė:

- Širdelė „Saugok ir stiprink!“ (100 vnt.).

Parengti 2 informaciniai pranešimai:

- „Nebūk penktas - pasitikrink!“ (2012 10 15);
- „Piktybiniai navikai vis dar išlieka aktuali problema“ (2012-11-21).

Parengti 2 stendai:

- „Pasirūpink savimi I“;
- „Pasirūpink savimi II“.

VI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

Savivaldybės tarybos 2012 m. skirti savivaldybės biudžeto asignavimai yra 557 tūkst. Lt. Iš jų 232 tūkst. Lt. skirti Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biurui išlaikyti, 325 tūkst. Lt – sveikatos priežiūrai mokyklose vykdyti.

VII. BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ

Kauno miesto savivaldybėje, organizuojant bendras veiklas ir įgyvendinant visuomenės sveikatos stiprinimą, stebėseną (monitoringą), ligų profilaktikos programas, sveikatos mokymą, propaguojant visuomenės sveikatą, teikiant siūlymus įvairioms institucijoms visuomenės sveikatos gerinimo klausimais, su socialiniais partneriais 2012 metais buvo sudarytos 8 bendradarbiavimo sutartys ir tęstas bendradarbiavimas su ilgamečiais socialiniais partneriais. Bendradarbiavimo sutartimis įformintas keitimasis informacija, įvairių visuomenės sveikatos stiprinimo projektų rengimas ir įgyvendinimas, bendrų renginių, seminarų, pasitarimų, konferencijų ir kt. organizavimas, informacinių, metodinių leidinių visuomenės sveikatos temomis ruošimas.

Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro socialiniai partneriai, su kuriais 2012 metais buvo pasirašytos bendradarbiavimo sutartys

1.	Kauno apskrities vyrų krizių centras	2012-02-01	Bendradarbiavimo sutartis	Nr. 1
2.	VŠĮ „Vitadigna“	2012-02-24	Bendradarbiavimo sutartis	Nr. 2
3.	Kauno bendruomenių centrų asociacija	2012-03-02	Bendradarbiavimo sutartis	Nr. 3
4.	VŠĮ S. Dariaus ir S. Girėno sporto centras	2012-03-13	Sutartis bendradarbiauti	Nr. 4
5.	Kauno arkivyskupijos šeimos centras	2012-04-27	Bendradarbiavimo sutartis	Nr. 5A
6.	UAB „Kauno vandenys“	2012-05-30	Bendradarbiavimo sutartis	Nr.5(5-166)
7.	Kauno Algio Žikevičiaus saugaus vaiko mokykla	2012-03-01	Bendradarbiavimo sutartis	Nr. 6
8.	Lietuvos kūno kultūros akademija	2012-06-18	Susitarimas bendradarbiauti	Nr. 7

VIII. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮGYVENDINIMAS

INFORMACIJA APIE MOKYKLAS IR MOKINIŲ SKAIČIŲ

Savivaldybės sprendimas dėl etatų įvedimo		Už sveikatos priežiūros mokyklose paslaugų teikimą atsakinga institucija ar įstaiga	Mokyklų skaičius		Mokinių skaičius	
Data Nr.	Skirta etatų		steigėja - savivaldybė	kitų steigėjų	steigėja - savivaldybė	kitų steigėjų
1	2	3	4	5	6	7
2008 rugpjūčio 8 d. Nr. A-2846	1 etatas 1000 mokinių	Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras	74	12	37650	3310

Mokyklose vykdoma mokinių sveikatos priežiūra.

Mokinių sveikatos priežiūra vykdoma, vadovaujantis Lietuvoje galiojančiais teisės aktais: 2009 metais balandžio 22 dieną patvirtintu LR nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 6 dienos nutarimo Nr. 5 „Dėl sveikatos priežiūros mokyklose finansavimo tvarkos patvirtinimo pakeitimo“ (Žin., 2009, nr. 49-1968), LR sveikatos apsaugos ministro ir LR švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK -2680 „Dėl sveikatos priežiūros mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 153-5657), LR sveikatos

apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu V-630 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 88-3492), Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro nuostatais, patvirtintais Kauno miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 6 d. sprendimu Nr. T-6516, Sveikatos priežiūros organizavimo Kauno miesto savivaldybės mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 17 d. sprendimu Nr. T-157.

Mokyklos sveikatos priežiūros specialistas (-ė), savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Seimo ir Vyriausybės nutarimais, Sveikatos apsaugos ministerijos, Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro nuostatais, Biuro direktoriaus įsakymais, darbo tvarkos taisyklėmis ir pareiginiiais nuostatais.

Tęsiant Vaikų sveikatos stiprinimo 2008 – 2013 metų programoje (Žin., 2008, Nr. 836) numatytas Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros bei prevencijos prerogatyvas ir atsižvelgiant į Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ numatytus sveikatos raštingumo prioritetus, buvo sudaryti, suderinti, patvirtinti bei įgyvendinti visų Kauno miesto ugdymo įstaigų sveikatos priežiūros veiklos planai. Kuriuose daug dėmesio buvo skiriama ligų ir traumų profilaktikai, sveikatos duomenų analizei, sveikos gyvensenos, sveikos mitybos ir asmens higienos, sveikatos raštingumo įgūdžių ugdymui.

Atsižvelgiant į tai, Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai 2012 metais organizavo prevencinius pokalbius, skaitė paskaitas (tėvams, mokiniams, mokytojams), ugdė teisingą požiūrį į sveikatą, teikė konsultacijas, dalyvavo prevencinėse darbo grupėse sprendžiant mokinių adaptacijos, socialines problemas. Vykdė tyrimus, diskusijas, viktorinas, sveikatinimo programas, teikė pirmą pagalbą. Mokyklose rengė sveikatingumo dienas, organizavo akcijas mokiniams, jų tėvams, mokyklos bendruomenei (mokytojams, administracijai ir pan.), leido standus (alkoholio, narkotikų prevencijos, lytinio švietimo, infekcinių ligų profilaktikos klausimais). Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dalyvavo Kauno miesto savivaldybės Biuro rengiamuose kvalifikacijos kėlimo seminaruose.

SVEIKATOS PRIEŽIŪRĄ MOKYKLOSE VYKDANTYS SPECIALISTAI

Specialistų etatų skaičius	Specialistų skaičius	Specialistų pasiskirstymas pagal užimamą etatą				Specialistų išsilavinimas (specialybė)		
		1 ir daugiau	0,5-1	iki 0,5	pagal priedą	visuomenės sveikatos	slaugytojos	kita
1	2	3	4	5	6	7	8	9
41.25	51	30	10	11	-	28	23	-

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE FINANSAVIMAS

Skirta lėšų (litas)		Savivaldybės įsipareigota skirti lėšų (litas)	Panaudota lėšų (litas)		Panaudotų lėšų paskirstymas (litas)			
Privalomojo sveikatos draudimo fondas	Savivaldybės biudžetas		Privalomojo sveikatos draudimo fondas	savivaldybės biudžetas	darbo užmokesčiui	mokesčiams	medikamentams (tvarsliavai)	kitai veiklai, darbdavio soc. paramai
1	2	3	4	5	6	7	8	9
748500	325000	325000	748500	325000	788461,30	244038,70	0,00	41000

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE VEIKLOS RODIKLIAI

Užregistruota moksleivių apsilankymų pas visuomenės sveikatos priežiūros specialistą	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį			Sveikatinimo veikla		
	pirmoji pagalba	konsultacijos	kita	vykdyta programų	organizuota renginių	renginiuose dalyvavusių mokinių
1	2	3	4	5	6	7
15512	5739	9773	–	1049	2648	67679

Kita vykdoma vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūra

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdė sveikatos žinių populiarinimą ir visuomenės sveikatos švietimą pagal tikslines grupes (ikimokyklinio amžiaus vaikai, mokyklinio amžiaus vaikai, rizikos grupės vaikai, vyresnio amžiaus žmonės (nuo 60 m.), pedagogai) įvairiomis temomis: sveikatos sauga ir stiprinimas (163 renginys); sveika mityba (185 renginiai); aplinkos sveikata (79 renginiai); AIDS ir lytiškai plintančių ligų profilaktika; asmens higiena ir užkrečiamųjų ligų profilaktika (142 renginiai); burnos higiena ir edukacijos profilaktika (67 renginių); traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija (86 užsiėmimų); ir pan., 55 - kiti renginiai ir priemonės.

Sveikatos žinių propagavimas leidiniais: viso išplatinti 137 pavadinimo leidiniai, kurie yra parengti pačių bei kitų leidėjų (iš viso 3543 vnt.).

Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, bendradarbiaudamas su Vytauto Didžiojo universiteto (toliau VDU) Psichologijos katedros specialistais, 2012 m. lapkričio – gruodžio mėnesiais Kauno miesto mokyklinio ugdymo įstaigose atliko „GYTS“ (Global Youth Tobacco Survey) tyrimą. GYTS tyrimas apima duomenis apie 6-9 klasių moksleivių cigarečių ir kitų tabako produktų vartojimą bei informaciją apie penkis tabako vartojimo faktorius: prieinamumą ir kainą, tabako vartojimo aplinkoje laisvumą, metimą, visuomenės informavimo priemones ir reklamą bei mokyklos programą. Tai pirmasis ir vienintelis tokio tipo tyrimas Kauno mieste, kurio dėka bus galima išgryninti tikrąją situaciją Kauno miesto paauglių tarpe bei planuoti tik šiam miestui ir net kiekvienai ugdymo įstaigai individualiai prevencijos ir kitas veiklos priemones situacijai gerinti.

Vykdamas Sveikatinimo veiklos sutarties Nr. 201-2-822 antro priedo veiklas, įgyvendinta:

a) Rugsėjo 24–28 d. – Kuprinių svėrimo akcija

Rugsėjo 24-28 dienomis Kauno miesto ugdymo įstaigose vykdyta akcija „Pradinuko kuprinė! Ar ne per sunki?“. Tikslinė grupė – mokyklinio amžiaus vaikai (1-4 klasės). Akcijos metu, atsitiktinai parinktose ugdymo įstaigose bei klasėse, svertos tą dieną vaikų atsineštos kuprinės. Nustačius kuprinės viršsvorį, patikrintas kuprinės turinys ir pateikti patarimai mokiniui bei klasės auklėtojui, kaip būtų galima išvengti perteklinių daiktų vaikų krepšio turinyje. Po kiekvieno asmens kuprinės svėrimo, pateiktas skirtukas – atmintinė, bei įteiktas atšvaitas su priminimu nuolat stebėti ar kuprinė „Ne per sunki“.

Akcijos metu pasvertos 1 097 kuprinės 15 - oje Kauno ugdymo įstaigų. Veiklos metu buvo panaudota ir išplatinta Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro specialistų paruošta metodinė medžiaga:

- Skirtukas – atmintinė „Ar ne per sunki“
- Atšvaitas „Ar ne per sunki“

b) Dalyvavimas sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo plėtros veikloje

Sveikatą stiprinanti mokykla - mokykla, kurios bendruomenė siekia kurti palankią sveikatai stiprinti aplinką ir stiprinti mokyklos bendruomenės narių fizinę, protinę bei dvasinę sveikatą. Ryšium su tuo, Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, kartu su ikimokyklinių įstaigų atstovais nuolat kontaktuoja ir teikia metodines konsultacijas Sveikatą stiprinančių mokyklų plėtros galimybių klausimais.

Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo plėtros skatinimo vienas įrankių, kuriuo produktyviausiai gali pasinaudoti Visuomenės sveikatos biuras – Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas veiklą mokyklinio ugdymo įstaigoje. Atsižvelgiant į tai, surengti 2 seminarai Kauno miesto visuomenės sveikatos specialistams „Mokyklą stiprinančių mokyklų tinklas. Įsitraukimo galimybės“. Sveikatos priežiūros specialistės supažindintos su sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo plėtros tikslais, uždaviniais, teisiniu reglamentavimu, veiklos pobūdžiu, nauda ir galimybėmis, vertinimo kriterijais; būdais – kaip motyvuoti mokyklų vadovus įsitraukti į šią veiklą.

Kad sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo plėtros propagavimas ir viešinimas nebūtų tik stichinė, vienmomentė patirtis, o permanentinis procesas – inicijuotas ir įgyvendintas „Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo“ duomenų bazės kūrimas ir integravimas į Visuomenės sveikatos biuro internetinį portalą. Duomenų bazės tikslas – sukurti interaktyvią nišą, kurioje talpinama visa informacija apie tinklo plėtrą, teisinį reglamentavimą, ugdymo įstaigų pasiekimus, švietimo skyriaus iniciatyvas ir pan. reikalingą Visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, socialiniams darbuotojams, ugdymo įstaigų vadovams ir t.t. (visų įsijungiančių grandžių atstovams ir eiliniams piliečiams).

Minėtos veiklos metu buvo panaudota ir išplatinta sekanti medžiaga, priemonės:

- Metodinių rekomendacijų leidinys „Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliai ir jų taikymas“
- „Mityba“ užduočių knyga
- „Asmens higiena“ užduočių knygelė

c) Renginys „Kai mūsų širdys plaka išvien“ – krepšinio turnyras

Renginio „Kai mūsų širdys plaka išvien“ tikslas – skatinti vaikų, kuriems reikalinga globa bei pagalba, fizinį aktyvumą, užimtumą. Ypač didelis dėmesys skirtas socialinės rizikos šeimų bei linkusiems į delinkventinį elgesį vaikams. Taip pat šiuo projektu siekta vaikams ir visuomenei parodyti, kad kiekvieno vaiko gyvenime galimi teigiami pokyčiai, jei vaikui bus ištiesta pagalbos ranka, jei jis nesijaus vienišas, atskirtas, ar smerkiamas dėl savo gyvenimo patirties. Dvi dienas vykusio turnyro metu išaiškinti turnyro laureatai (pralaimėtojų nebuvo), kurie apdovanoti Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos Biuro įsteigtais prizais.

IX. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS FINANSAVIMAS

1. Savivaldybės tarybos 2012 m. skirti savivaldybės biudžeto asignavimai yra 557 tūkst. Lt. Iš jų 232 tūkst. Lt. skirti Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biurui išlaikyti, 325 tūkst. Lt. – sveikatos priežiūrai mokyklose vykdyti.

2. Savivaldybei skirti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai pagal Sveikatinimo veiklos sutartis visuomenės sveikatos priežiūros veiklai – 427,4 tūkst. Lt.

3. Iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų skirta 748,5 tūkst. Lt. sveikatos priežiūros mokyklose vykdyti.

4. Kitų šaltinių lėšos – 9,6 tūkst. Lt.

X. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Igyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimus visuomenės sveikatos priežiūros klausimais, atsižvelgiant Kauno miesto savivaldybės aktualiausias visuomenės sveikatos problemas Kauno miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos priežiūros veiklos prioritetinės kryptys:

- vaikų ir jaunimo sveikatos gerinimas;
- lėtinių neinfekcinių ligų profilaktika;
- užkrečiamųjų ligų ir traumų profilaktika;
- psichikos sveikatos stiprinimas;
- alkoholio, tabako, narkotinių medžiagų ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencija;
- sveikos gyvensenos, įvairaus amžiaus asmenų fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos skatinimas;
- visuomenės sveikatos stebėseną;
- tarpžinybinis bendradarbiavimas.

XI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PRIEMONIŲ VYKDYMAS

1. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų, litais
1	2	3
	Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšos	47761,45
	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	536150,96
	Lėšų likutis ataskaitinių biudžetinių metų pradžioje	316710,60
	Iš viso lėšų	900623,01

**2. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS
PROGRAMOS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS**

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius	Vertinimo kriterijų skaičius		Skirta lėšų, litais	Panaudota lėšų, litais
			planuota	įvykdyta		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Neapdraustų privalomuoju sveikatos draudimu asmenų sveikatos stiprinimas	1	1	1	50 000,0	22 965,0
2.	Vaikų ir paauglių psichikos sveikatos stiprinimas	1	1	1	150 000,0	24 796,45
3.	Sergamumo tuberkulioze profilaktika visose gyventojų amžiaus grupėse	1	1	1	55 000,0	2451,34
4.	Nelaimingų atsitikimų, traumų ir netikėtos mirties prevencija	0	0	0	140 000,0	0
5.	Alkoholio, tabako, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencija	1	1	0	100 000,0	0
6.	Vaikų, suaugusiųjų ir senjorų fizinio aktyvumo skatinimas	1	1	1	350 000,0	349 305,54
7.	Sveiką gyvenimą skatinančios socialinės ir fizinės aplinkos kūrimas	1	1	0	100 000,0	0
8.	Racionalios mitybos įgūdžių formavimas	1	1	0	25 000,0	0
Iš viso lėšų					970 000,0	399 518,33

**3. SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMAS VISUOMENĖS
SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS**

Eil.Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių apibūdinimas	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių gautos naudos apibūdinimas
1	2	3	4
1.	Neapdraustų privalomuoju sveikatos draudimu asmenų sveikatos stiprinimas	Kauno miesto gyventojai, neapdrausti privalomuoju sveikatos draudimu	Suteikta trumpalaikė, ne ilgesnė kaip 1 mėn., medicininė pirminio ir antrinio lygių diagnostinė ir gydomoji pagalba privalomuoju sveikatos draudimu neapdraustiems asmenims. Šie pacientai gydymosi laikotarpiu iš dalies buvo aprūpinti būtiniaisiais medikamentais. Teikta informacija ligų profilaktikos, sveikatos saugojimo ir gerinimo klausimais. Suteikta socialinė pagalba ir informacija apie kitas tokios pagalbos sistemas
2.	Vaikų ir paauglių psichikos sveikatos stiprinimas	7-20 vaikai ir paaugliai bei jų tėvai (globėjai)	Buvo suteiktos 108 individualios konsultacijos vaikams ir paaugliams bei jų tėvams (globėjams) patyčių, emocinių krizių, savęs žalojančio elgesio, suicidinių ketinimų, emigrantų, globoje esančių vaikų ir panašiais klausimais.
3.	Sergamumo tuberkulioze profilaktika visose gyventojų amžiaus grupėse	Visų amžiaus grupių Kauno miesto gyventojai	Pateikta informacija apie tuberkuliozę, tuberkuliozės profilaktiką skrajutėse, plakatuose ir straipsnyje. Pateikta informacija apie galimybę atlikti tyrimą UAB „Ave vita“ klinikoje.
4.	Vaikų, suaugusiųjų ir senjorų fizinio aktyvumo skatinimas	Visų amžiaus grupių Kauno miesto gyventojai	Lauko treniruoklių komplektai, pagal numatytą eiliškumą buvo nupirkti ir iki 2012 m. gruodžio mėn. 31 d. pastatyti Gričiupio, Šančių ir Centro (1 pilnas treniruoklių komplektas ir 7 treniruokliai) seniūnijose ir po antrą komplektą Petrašiūnų, Eigulių, Šilainių, Centro, Vilijampolės seniūnijose. Treniruoklių komplektą sudaro 13 treniruoklių. Šiais treniruokliais naudojasi labai didelė miesto bendruomenės dalis, rytais arba vakarais po darbo darydama mankštą. Treniruoklių pastatymas labai suaktyvino visų amžiaus grupių susidomėjimą fizine kultūra, sportu, aktyvia fizine veikla, sudarė sąlygas paprastomis priemonėmis gerinti žmonių fizinį aktyvumą, nuotaiką, darbingumą

4. INFORMACIJOS APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO
SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINTAS PRIEMONES SKLAIDA

Eil. Nr.	Informavimo ir viešinimo priemonės pavadinimas	Įgyvendintų informavimo ir viešinimo priemonių skaičius	Paviešintų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius
1	2	3	4
1.	Straipsnis Kauno miesto dienraštyje, ne mažesnis kaip 100 kv. cm	4	4
2.	Seminarai, paskaitos	31	1
3.	Lankstinukai, padalomoji medžiaga	3500	1
4.	Plakatai	145	1
5.	Renginys	1	1

Kauno miesto savivaldybės
administracijos Sveikatos
apsaugos skyriaus vedėjas
(savivaldybės gydytojas)

Dainius Senikas

2013-02-15